

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B** **UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 854/2004**

z dne 29. aprila 2004

o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi

(UL L 139, 30.4.2004, str. 206)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004	L 165	1	30.4.2004
► <u>M2</u>	Uredba Komisije (ES) št. 2074/2005 z dne 5. decembra 2005	L 338	27	22.12.2005
► <u>M3</u>	Uredba Komisije (ES) št. 2076/2005 z dne 5. decembra 2005	L 338	83	22.12.2005
► <u>M4</u>	Uredba Komisije (ES) št. 1663/2006 z dne 6. novembra 2006	L 320	11	18.11.2006
► <u>M5</u>	Uredba Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006	L 363	1	20.12.2006
► <u>M6</u>	Uredba Komisije (ES) št. 1021/2008 z dne 17. oktobra 2008	L 277	15	18.10.2008
► <u>M7</u>	Uredba (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009	L 87	109	31.3.2009
► <u>M8</u>	Uredba Komisije (EU) št. 505/2010 z dne 14. junija 2010	L 149	1	15.6.2010
► <u>M9</u>	Uredba Komisije (EU) št. 151/2011 z dne 18. februarja 2011	L 46	17	19.2.2011
► <u>M10</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 739/2011 z dne 27. julija 2011	L 196	3	28.7.2011
► <u>M11</u>	Uredba Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013	L 158	1	10.6.2013

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES)
št. 854/2004**

z dne 29. aprila 2004

**o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora
proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 152(4)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 ⁽⁴⁾ določa splošne higienske predpise, ki se uporabljajo za vsa živila, in Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 853/2004 ⁽⁵⁾ določa posebne higienske predpise za proizvode živalskega izvora.
- (2) Posebni predpisi za uradni nadzor proizvodov živalskega izvora so potrebni, da se upošteva posebne vidike, povezane s temi proizvodi.
- (3) Obseg predpisov posebnega nadzora bi moral odsevati obseg posebnih higienskih predpisov za nosilce živilske dejavnosti, določene v Uredbi (ES) št. 853/2004. Vendar pa bi morale države članice izvajati tudi ustrezni uradni nadzor za izvajanje nacionalnih predpisov, določenih v skladu s členom 1(4) navedene uredbe. To lahko storijo z razširitvijo načel te uredbe na takšne nacionalne predpise.
- (4) Uradni nadzor proizvodov živalskega izvora bi moral zajemati vse vidike, ki so pomembni za zaščito javnegazdravja in, kjer je to primerno, zdravja in dobrega počutja živali. Temeljiti bi moral na najnovejših ustreznih informacijah in bi zato moralo biti mogoče, da se ga prilagodi, ko ustrezne nove informacije postanejo dostopne.

⁽¹⁾ UL C 262 E, 29.10.2002, str. 449.

⁽²⁾ UL C 95, 23.4.2003, str. 22.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 5. junija 2003 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 27. oktobra 2003 (UL C 48 E, 24.2.2004, str. 82), Stališče Evropskega parlamenta z dne 30. marca 2004 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 16. aprila 2004.

⁽⁴⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 3.

⁽⁵⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 22.

▼B

- (5) Zakonodaja Skupnosti o varnosti živil bi morala imeti zanesljivo znanstveno podlago. Zato se je treba posvetovati z Evropsko agencijo za varno hrano, kadar koli je to potrebno.
- (6) Vrsta in intenzivnost uradnega nadzora bi morala temeljiti na oceni nevarnosti za javno zdravje, zdravje in dobro počutje živali, kjer je to primerno, vrste in proizvodnosti izvajanega postopka in zadevnega nosilca živilske dejavnosti.
- (7) Primerno je, da se predvidi prilagoditev nekaterih predpisov posebnega nadzora s pomočjo preglednega postopka, predpisane v Uredbi (ES) št. 852/2004 in Uredbi (ES) št. 853/2004, da bi zagotovili fleksibilnost za prilagoditev posebnim potrebam obratov, ki uporabljajo tradicionalne metode, imajo nizko proizvodnost ali se nahajajo v regijah s posebnimi geografskimi omejitvami. Postopek bi moral omogočati tudi pilotne projekte, da se preveri nove pristope k higienskemu nadzoru mesa. Vendar fleksibilnost ne sme ogroziti ciljev higiene živil.
- (8) Uradni nadzor proizvodnje mesa je potreben za preverjanje, ali nosilci živilske dejavnosti izpolnjujejo higienske predpise in spoštujejo merila in cilje, ki jih določa zakonodaja Skupnosti. Ta uradni nadzor bi moral zajemati nadzor dejavnosti nosilcev živilske dejavnosti in preglede, vključno s pregledi lastnega nadzora nosilcev živilske dejavnosti.
- (9) Glede na njihovo posebno strokovno znanje in izkušnje je primerno, da uradni veterinarji opravljajo nadzor in pregled klavnice, obratov za obdelavo divjadi in nekaterih razsekovalnic. Države članice bi morale po lastnem preudarku določiti, katero je najbolj primerno osebje za nadzor in preglede za druge vrste obratov.
- (10) Uradni nadzor proizvodnje školjk in ribiških proizvodov je potreben za preverjanje izpolnjevanja meril in ciljev, ki jih določa zakonodaja Skupnosti. Uradni nadzor proizvodnje živih školjk bi se moral osredotočiti zlasti na distribucijska in proizvodna območja školjk in končnega proizvoda.
- (11) Uradni nadzor proizvodnje surovega mleka je potreben za preverjanje izpolnjevanja meril in ciljev, ki jih določa zakonodaja Skupnosti. Takšen uradni nadzor bi se moral osredotočiti zlasti na gospodarstva za proizvodnjo mleka in surovo mleko ob zbiranju.
- (12) Zahteve te uredbe se ne bi smele uporabljati, dokler ne začnejo veljati vsi deli nove zakonodaje o higieni živil. Primerno bi bilo predvideti tudi, da mine vsaj 18 mesecev med začetkom veljavnosti in uporabo novih pravil, da se zadevnim pristojnim organom in gospodarskim panogam omogoči čas za prilagoditev.

▼B

- (13) Ukrepe, ki so potrebni za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba določa posebne predpise za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora.

▼M1

- 1a. Ta uredba se uporablja poleg Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali ⁽²⁾.

▼B

2. Uporablja se samo v zvezi z dejavnostmi in osebami, za katere velja Uredba (ES) št. 853/2004.

3. Izvajanje uradnega nadzora v skladu s to uredbo se opravlja ne glede na temeljno pravno odgovornost nosilcev živilske dejavnosti glede zagotavljanja varne hrane, kot je določeno v Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 178/2002 z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtev živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varno hrano in postopkih, ki zadevajo varnost hrane ⁽³⁾, ter vsej civilnopravni in kazenski odgovornosti, ki izhaja iz kršitve njihove odgovornosti.

Člen 2

Opredelitve

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

▼M1

▼B

- (c) „pristojni organ“ pomeni centralni organ države članice, ki je pristojen za organizacijo uradnega nadzora ali kateri koli drug organ, na katerega je ta pristojnost prenesena;

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ UL L 165, 30.4.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1642/2003 (UL L 245, 29.9.2003, str. 4).

▼M1**▼B**

- (f) „uradni veterinar“ pomeni veterinarja, ki je strokovno usposobljen v skladu s to uredbo za izvajanje te funkcije in ga je določil pristojni organ;
- (g) „odobreni veterinar“ pomeni veterinarja, ki ga je imenoval pristojni organ za izvajanje specifičnega uradnega nadzora na gospodarstvih v njegovem imenu;
- (h) „uradni preglednik“ pomeni osebo, ki je strokovno usposobljena v skladu s to uredbo za izvajanje določenih nalog in ki jo je določil pristojni organ in dela pod vodstvom in odgovornostjo uradnega veterinarja;

in

- (i) „oznaka zdravstvene ustreznosti“ pomeni oznako, ki označuje, potem ko je bila pritrjena, da je bil uradni nadzor opravljen v skladu s to uredbo.

2. Tudi opredelitve, določene v naslednjih uredbah, se smiselno uporabljajo:

- (a) Uredba (ES) št. 178/2002;
- (b) opredelitve „živalski stranski proizvodi“, „TSE“ (transmisivna spongiformna encefalopatija) in „tkiva s specifičnim tveganjem“ Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1774/2002 z dne 3. oktobra 2002 o zdravstvenih pravilih v zvezi z živalskimi stranskimi proizvodi, ki niso namenjeni za prehrano ljudi ⁽¹⁾;

▼M1

- (b)(a) Uredba (ES) št. 882/2004;

▼B

- (c) Uredba (ES) št. 852/2004, razen opredelitve pojma „pristojni organ“;

in

- (d) Uredba (ES) št. 853/2004.

POGLAVJE II

URADNI NADZOR V ZVEZI Z OBRATI SKUPNOSTI

*Člen 3***Odobritev obratov****▼M1**

1. Pristojni organiodobrijo obrate, kadar in kakor je določeno v členu 31(2) Uredbe (ES) št. 882/2004.

▼B

2. V primeru predelovalnih in zamrzovalnih plovil, ki plujejo pod zastavo držav članic, se maksimalno obdobje treh ali šestih mesecev, ki se uporablja za pogojno dovoljenje drugim obratom, po potrebi lahko podaljša. Vendar pogojna odobritev skupaj ne preseže 12 mesecev. Pregled takšnih plovil se opravi, kot je določeno v Prilogi III.

⁽¹⁾ UL L 273, 10.10.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 813/2003 (UL L 117, 13.5.2003, str. 22).

▼B

3. Pristojni organ vsakemu odobrenemu obratu, vključno s tistimi s pogojno odobritvijo, dodeli številko odobritve, ki se ji lahko doda koda za označitev vrste proizvedenih proizvodov živalskega izvora. Za trgovine za prodajo na debelo se lahko k številki odobritve dodajo sekundarne številke, ki označujejo enote ali skupine enot, ki prodajajo ali izdelujejo proizvode živalskega izvora.

4. ► **M1** ————— ◀

(c) V primeru trgovine za prodajo na debelo lahko pristojni organ ukine ali začasno ukine odobritev v zvezi z določenimi enotami ali skupinami enot.

5. Odstavki 1, 2 in 3 se uporabljajo za:

(a) obrate, ki začenjajo z dajanjem proizvodov živalskega izvora na trg na ali po datumu začetka uporabe te uredbe;

in

(b) za obrate, ki že dajejo proizvode živalskega izvora na trg, vendar zanje prej ni bilo zahteve po odobritvi; v primeru le-teh se v skladu z odstavkom 1 zahtevani obisk na kraju samem opravi, kakor hitro je to mogoče.

Odstavek 4 se uporablja tudi za odobritev obratov, ki so dali na trg proizvode živalskega izvora v skladu z zakonodajo Skupnosti neposredno pred uporabo te uredbe.

▼M1

—————

▼B*Člen 4***Splošna načela uradnega nadzora v zvezi z vsemi proizvodi živalskega izvora, ki spadajo v obseg te uredbe**

1. Države članice zagotovijo, da nosilci živilske dejavnosti nudijo vso potrebno pomoč za zagotovitev, da se uradni nadzor, ki ga izvaja pristojni organ, lahko opravi učinkovito.

Še zlasti:

— omogočijo dostop do zgradb, poslopij, objektov in naprav ali druge infrastrukture,

— dajo na voljo vso dokumentacijo in evidence, zahtevane v skladu s to uredbo ali ki jo pristojni organ šteje za potrebno za presojo razmer.

2. Pristojni organ izvaja uradni nadzor zaradi preverjanja, ali nosilci dejavnosti izpolnjujejo zahteve:

(a) Uredbe (ES) št. 852/2004;

(b) Uredbe (ES) št. 853/2004;

in

(c) Uredbe (ES) št. 1774/2002.

▼B

3. Uradni nadzor iz odstavka 1 vključuje:

(a) nadzorni pregled higienske prakse in postopkov, ki temeljijo na postopkih analize nevarnosti in kritičnih kontrolnih točk (HACCP);

(b) uradni nadzor, določen v členih 5 do 8;

in

(c) vse podrobne naloge nadzornega pregleda, določene v prilogah.

4. Nadzorni pregled higienske prakse potrdi, ali nosilci živilske dejavnosti stalno in ustrezno uporabljajo postopke vsaj v zvezi s:

(a) pregledi glede podatkov o prehranjevalni verigi;

(b) oblikovanostjo in vzdrževanjem prostorov in opreme;

(c) higieno pred izvajanjem, med izvajanjem in po izvajanju;

(d) osebno higieno;

(e) higienskimi usposabljanjem in postopki dela;

(f) obvladovanjem škodljivcev;

(g) kakovostjo vode;

(h) nadzorom temperature;

in

(i) nadzorom živil, ki vstopajo v obrat in zapuščajo obrat ter vso spremno dokumentacijo.

5. Z nadzornimi pregledi postopkov, ki temeljijo na HACCP (analizi tveganja in kritičnih kontrolnih točk), se preveri, ali nosilci živilske dejavnosti takšne postopke uporabljajo neprekinjeno in pravilno, ter se zlasti pazi, da postopki zagotavljajo jamstva, specifikirana v oddelku II Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004. Še zlasti se ugotavlja, ali postopki, kolikor je to mogoče, jamčijo, da proizvodi živalskega izvora:

(a) upoštevajo mikrobiološka merila, določena v zakonodaji Skupnosti;

(b) upoštevajo zakonodajo Skupnosti glede zaostankov škodljivih snovi, onesnaževalcev in prepovedanih snovi;

in

(c) ne vključujejo fizikalnih nevarnosti, kot so tujki.

Če v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 852/2004 nosilec živilske dejavnosti rajši uporablja postopke, določene v smernicah za uporabo pisnih navodil HACCP, kot da bi vzpostavil svoje lastne specifične postopke, nadzorni pregled zajema pravilno uporabo teh pisnih navodil.

6. Preverjanje izpolnjevanja zahtev Uredbe (ES) št. 853/2004 glede uporabe identifikacijskih oznak se izvaja v vseh obratih, odobrenih v skladu z navedeno uredbo, poleg preverjanja izpolnjevanja drugih zahtev glede sledljivosti.

7. V primeru klavnic, obratov za obdelavo divjadi in razsekovalnic, ki dajejo sveže meso na trg, uradni veterinar izvaja naloge nadzornega pregleda iz členov 3 in 4.

▼B

8. Pri izvajanju nalog v nadzornem pregledu pristojni organ še posebej pazi:

(a) da ugotovi, ali osebje in dejavnosti osebja v obratu v vseh fazah proizvodnega postopka izpolnjujejo zadevne zahteve uredbe iz členov 1(a) in (b). Za podporo nadzornega pregleda lahko pristojni organ opravi preizkus delovanja, da bi ugotovil, ali delovanje osebja izpolnjuje specificirane parametre;

(b) da preveri zadevno evidenco nosilca živilske dejavnosti;

(c) da vzame vzorce za laboratorijsko analizo, kadar koli je potrebno;

in

(d) da evidentira elemente, ki so bili upoštevani pri ugotovitvah nadzornega pregleda.

9. Vrsta in intenzivnost nalog nadzornega pregleda v zvezi s posameznimi obrati je odvisna od ocenjenega tveganja. V ta namen pristojni organ redno ocenjuje:

(a) tveganje za javno zdravje in, če je to primerno, tveganje za zdravje živali;

(b) v primeru klavnic vidike dobrega počutja živali;

(c) vrsto in proizvodnost izvajanih postopkov;

in

(d) preteklo evidenco nosilca živilske dejavnosti v zvezi s skladnostjo z zakonodajo o živilih.

Člen 5

Sveže meso

Države članice zagotovijo, da se uradni nadzor v zvezi s svežim mesom opravlja v skladu s Prilogo I.

1. Uradni veterinar izvaja naloge inšpekcijskega pregleda v klavnicah, obratih za obdelavo divjadi in razsekovalnicah, ki dajejo sveže meso na trg v skladu s splošnimi zahtevami poglavja II oddelka I Priloge I ter posebnimi zahtevami oddelka IV, zlasti v zvezi s:

(a) podatki o prehranjevalni verigi;

(b) *ante mortem* pregledom;

(c) dobrim počutjem živali;

(d) *post mortem* pregledom;

(e) tkivi s specifičnim tveganjem in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi;

in

(f) laboratorijskim testiranjem.

▼B

2. Označevanje zdravstvene ustreznosti domačih parkljarjev in kopitarjev, gojene divjadi, ki spada med sesalce, razen lagomorfov, in velike gojene divjadi, kakor tudi polovic trupov, četrti in kosov, dobljenih z razrezom polovic trupov v tri kose za prodajo na debelo, se izvaja v klavnicah in obratih za obdelavo divjadi v skladu s poglavjem III oddelka I Priloge I. Oznake zdravstvene ustreznosti nanese uradni veterinar, ali pa so nanešene pod njegovo odgovornostjo, če uradni pregled ni pokazal nobenih pomanjkljivosti, zaradi katerih bi bilo meso neustrezno za prehrano ljudi.
3. Po izvedbi pregleda, navedenega v točkah 1 in 2, uradni veterinar sprejme ustrezne ukrepe, kot so določeni v oddelku II Priloge I, še zlasti glede:
 - (a) obveščanja o rezultatih pregleda;
 - (b) odločitev glede podatkov o prehranjevalni verigi;
 - (c) odločitev glede živih živali;
 - (d) odločitev glede dobrega počutja živali;

in

 - (e) odločitev glede mesa.
4. Uradni pregledniki lahko uradnemu veterinarju pomagajo pri izvajanju uradnih pregledov v skladu z oddelkom I in II Priloge I, kot je določeno v poglavju I oddelka III. V tem primeru delajo kot del neodvisne ekipe.
5. (a) Države članice zagotovijo, da imajo dovolj osebja za izvajanje uradnih pregledov, zahtevanih v skladu s Prilogo I, tako pogosto, kot je določeno v poglavju II oddelka III.
- (b) Za oceno števila uradnega osebja, ki mora biti prisotno na klavni liniji v vsaki zadevni klavnici, se uporabi metoda, temelječa na tveganju. Število vključenega uradnega osebja določi pristojni organ in je tolikšno, da se lahko izpolnijo vse zahteve te uredbe.
6. (a) Države članice lahko dovolijo, da pri uradnem nadzoru pomaga osebje klavnice tako, da pod nadzorom uradnega veterinarja izvaja določene posebne naloge v zvezi s proizvodnjo mesa perutnine in lagomorfov v skladu z delom A poglavja III oddelka III Priloge I. Če to storijo, zagotovijo, da osebje, ki takšne naloge izvaja:
 - (i) je kvalificirano in je opravilo usposabljanje v skladu s temi določbami;
 - (ii) deluje neodvisno od osebja proizvodnje;

in

 - (iii) o vseh pomanjkljivostih poroča uradnemu veterinarju.
- (b) Države članice lahko tudi dovolijo, da osebje klavnice opravlja naloge posebnega vzorčenja in testiranja v skladu z delom B poglavja III oddelka III Priloge I.

▼ B

7. Države članice zagotovijo, da so uradni veterinarji in uradni pregledniki kvalificirani in da opravijo usposabljanje v skladu s poglavjem IV oddelka III Priloge I.

*Člen 6***Žive školjke**

Države članice zagotovijo, da sta proizvodnja in dajanje na trg živih školjk, živih iglokožcev, živih plaščarjev in živih morskih polžev uradno nadzorovani, kot je navedeno v Prilogi II.

*Člen 7***Ribiški proizvodi**

Države članice zagotovijo, da se uradni nadzor v zvezi z ribiškimi proizvodi opravlja v skladu s Prilogo III.

*Člen 8***Surovo mleko in mlečni proizvodi**

Države članice zagotovijo, da se uradni nadzor v zvezi s surovim mlekom in mlečnimi proizvodi opravlja v skladu s Prilogo IV.

▼ M1**▼ B**

POGLAVJE III

POSTOPKI V ZVEZI Z UVOZOM**▼ M1***Člen 10*

Da se zagotovi enotna uporaba načel in pogojev, predpisanih v členu 11 Uredbe (ES) št. 178/2002 in v naslovu VI poglavja II Uredbe (ES) št. 882/2004, se uporabljajo postopki, določeni v tem poglavju.

▼ B*Člen 11***Seznami tretjih držav in delov tretjih držav, iz katerih je dovoljen uvoz določenih proizvodov živalskega izvora**

1. Proizvodi živalskega izvora se uvažajo samo iz tretje države ali dela tretje države, ki je na seznamu, sestavljenem in posodobljenem v skladu s postopkom iz člena 19(2).

▼ M1

2. Tretja država je vključena na takšen seznam le, če je bil v njej opravljen nadzor Skupnosti in dokazuje, da pristojni organ zagotavlja ustrežna jamstva, kakor je navedeno v členu 48(3) Uredbe (ES) št. 882/2004. Tretja država pa je lahko vključena na takšen seznam tudi brez opravljenega nadzora Skupnosti, če:

▼M1

- (a) ga tveganje, ugotovljeno v skladu s členom 46(3)(a) Uredbe (ES) št. 882/2004, ne določa;

in

- (b) se pri odločanju, ali posamezno državo dodati na seznam v skladu z odstavkom 1, po drugih informacijah ugotovi, da pristojni organ zagotavlja potrebna jamstva.

▼B

3. Seznami, sestavljeni v skladu s tem členom, se lahko kombinirajo z drugimi seznamami, sestavljenimi za namene javnega zdravja in zdravja živali.

▼M1

4. Pri sestavljanju ali posodabljanju seznamov se zlasti upošteva merila, navedena v členih 46 in 48(3) Uredbe (ES) št. 882/2004. Upošteva se tudi:

▼B

- (a) zakonodaja tretje države glede:

(i) proizvodov živalskega izvora;

(ii) uporabe veterinarskih zdravil, vključno s predpisi o njihovi prepovedi ali dovoljenju, njihovi distribuciji, dajanju na trg in predpisi, ki pokrivajo upravljanje in pregled;

in

(iii) priprave in uporabe krme, vključno s postopki za uporabo aditivov in pripravo in uporabo medicirane krme, kakor tudi higienske kakovosti surovin, ki se jih uporablja za pripravo krme in končnega proizvoda;

▼M1**▼B**

(i) higienske razmere proizvodnje, izdelave, obdelave, skladiščenja in odpreme, ki se dejansko uporabljajo za proizvode živalskega izvora, namenjene v Skupnost;

(j) vse izkušnje trženja proizvoda iz tretje države in rezultate kakršnega koli opravljenega nadzora uvoza;

(k) rezultati nadzora Skupnosti, opravljenega v tretji državi, zlasti rezultati ocene pristojnih organov ter ukrepov, ki so jih sprejeli pristojni organi z vidika kakršnega koli priporočila, ki je bilo naslovljeno nanje potem, ko je bil nadzor Skupnosti opravljen;

(l) obstoj, izvajanje in obveščanje o odobrenem programu nadzora zoonoz;

in

(m) obstoj, izvajanje in obveščanje o odobrenem programu nadzora ostankov.

▼B

5. Komisija poskrbi, da so posodobljene verzije vseh sestavljenih ali posodobljenih seznamov v skladu s tem členom na voljo javnosti.

*Člen 12***Seznami obratov, iz katerih je dovoljen uvoz določenih proizvodov živalskega izvora**

1. Proizvodi živalskega izvora se lahko uvozijo v Skupnost samo, če so bili odpremljeni iz, pridobljeni ali pripravljeni v obratih, ki so uvrščeni na sezname, sestavljene in posodobljene v skladu tem členom, razen:

- (a) če se, za vsak primer posebej, odloči, v skladu s postopkom iz člena 19(2), da so jamstva, ki jih določena tretja država daje v zvezi z uvozi določenih proizvodov živalskega izvora, takšna, da je postopek, predpisan v tem členu, nepotreben za zagotovitev skladnosti z zahtevami odstavka 2;

in

- (b) v primerih, določenih v Prilogi V.

Poleg tega so lahko sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, mesni proizvodi in mehansko izkoščeno meso (MOM) uvoženi v Skupnost samo, če so bili izdelani iz mesa, pridobljenega v klavnicah in razsekovalnicah, ki so na seznamu, sestavljenem in posodobljenem v skladu s tem členom v odobrenih obratih Skupnosti.

2. Obrat se lahko uvrsti na takšen seznam samo, če pristojni organ tretje države porekla jamči, da:

- (a) ta obrat, skupaj z vsemi obrati, ki obdelujejo surovine živalskega izvora, ki se uporabljajo pri izdelavi zadevnih proizvodov živalskega izvora, izpolnjuje ustrezne zahteve Skupnosti, zlasti tiste iz Uredbe (ES) št. 853/2004, ali zahteve, za katere je bilo ugotovljeno, da so enakovredne takšnim zahtevam, kadar se odloča, da se to tretjo državo doda na zadevni seznam v skladu s členom 11;
- (b) uradna inšpekcijska služba v tej tretji državi nadzoruje obrate in daje Komisiji na voljo, če je potrebno, vse zadevne informacije o obratih, ki pošiljajo surovine;

in

- (c) ima dejanske pristojnosti, da zaustavi izvoz iz obratov v Skupnost v primeru, da obrati ne izpolnjujejo zahtev iz (a).

3. Pristojni organi tretje države, uvrščene na seznam, ki je sestavljen in posodobljen v skladu s členom 11, jamčijo, da so sezname obratov iz člena sestavljeni, posodobljeni in sporočeni Komisiji.

▼B

4. (a) Komisija nudi kontaktnim točkam, ki so jih države članice oblikovale za ta namen, redna uradna obvestila v zvezi z novimi ali posodobljenimi seznamami, ki jih je prejela od pristojnih organov zadevnih tretjih držav v skladu z odstavkom 3.
 - (b) Če v roku 20 delovnih dni od uradnega obvestila Komisije nobena država članica ne nasprotuje novemu ali posodobljenemu seznamu, se dovolijo uvozi iz obratov, ki so uvrščeni na seznam 10 delovnih dni po dnevu, ko je Komisija seznam javno objavila.
 - (c) Komisija po potrebi, kadar koli najmanj ena država članica naredi pisne pripombe ali kadar koli misli, da so potrebne spremembe seznama z vidika zadevnih informacij, kot so poročila inšpekcije Skupnosti ali uradno obvestilo preko sistema hitrega opozarjanja, obvesti vse države članice in vključi točko na dnevni red naslednjega zasedanja zadevne sekcije Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali, v skladu s postopkom iz člena 19(2).
5. Komisija poskrbi, da so posodobljene verzije vseh sestavljenih ali posodobljenih seznamov v skladu s tem členom na voljo javnosti.

*Člen 13***Žive školjke, iglokožci, plaščarji in morski polži**

1. Ne glede na člen 12(1)(b) žive školjke, iglokožci, plaščarji in morski polži prihajajo iz proizvodnih območij v tretjih državah, ki so na seznamih, sestavljenih in posodobljenih v skladu s členom 12.
2. Zahteve odstavka 1 se ne uporabljajo za pektinide, nabrane izven klasificiranih proizvodnih območij. Vendar se uradni nadzor v zvezi s pektinidi opravlja v skladu s poglavjem III Priloge II.
3. (a) Preden se sestavi seznami iz odstavka 1, je treba upoštevati zlasti jamstva, ki jih pristojni organ tretje države daje v zvezi z izpolnjevanjem zahtev te uredbe glede nadzora in klasificiranja proizvodnih območij.
- (b) Inšpekcija Skupnosti na kraju samem se opravi, preden so sestavljeni seznamami, razen če:
 - (i) tveganje, opredeljeno v skladu s členom 18(18), tega ne utemeljuje;
 - in
 - (ii) je ugotovljeno, ko se odloča, da se določeno proizvodno območje doda na seznam v skladu z odstavkom 1, da druge informacije navajajo, da pristojni organ zagotavlja potrebna jamstva.

▼B

4. Komisija poskrbi, da so posodobljene verzije vseh sestavljenih ali posodobljenih seznamov v skladu s tem členom na voljo javnosti.

*Člen 14***Dokumenti**

1. Dokument, ki izpolnjuje zahteve, določene v Prilogi VI, spremlja pošiljko proizvodov živalskega izvora, ko so uvoženi v Skupnost.

2. Dokument potrjuje, da proizvod izpolnjuje:

- (a) zahteve, določene za takšne proizvode v skladu z Uredbo (ES) št. 852/2004 in Uredbo (ES) št. 853/2004 ali določbami, ki so enakovredne tem zahtevam;

in

▼M1

- (b) vsi posebni uvozni pogoji, določeni v skladu s členom 48 Uredbe (ES) št. 882/2004.

▼B

3. Dokumenti lahko vključujejo podrobnosti, zahtevane v skladu z drugo zakonodajo Skupnosti o zadevah zdravja ljudi in živali.

4. Izjeme od odstavka 1 se lahko odobrijo v skladu s postopkom iz člena 19(2), če je mogoče dobiti jamstva iz odstavka 2 tega člena na drug način.

*Člen 15***Posebne določbe za ribiške proizvode**

1. Postopki, določeni v tem poglavju, se ne uporabljajo za ribiške proizvode, iztovorjene v Skupnosti neposredno z ribiškega plovila, ki pluje pod zastavo tretje države.

Uradni nadzor v zvezi s takšnimi ribiškimi proizvodi se opravlja v skladu s Prilogo III.

2. (a) Ribiški proizvodi, uvoženi iz tovarne ali zamrzovalnega plovila, ki pluje pod zastavo tretje države, prihajajo s plovil, ki so na seznamu, sestavljenem in posodobljenem v skladu s postopkom, določenim v členu 12(4).

- (b) Vendar je z izjemo iz člena 12(2)(b) tako plovilo lahko vključeno na takšne seznane:

- (i) na podlagi skupnega sporočila pristojnega organa tretje države zastave, pod katero pluje plovilo, in od pristojnega organa druge tretje države, na katero je prejšnji pristojni organ prenesel odgovornost za pregled zadevnega plovila, pod pogojem da:

— je tretja država uvrščena na seznam tretjih držav, sestavljen v skladu s členom 11, iz katerih je dovoljen uvoz ribiških proizvodov,

▼B

— so vsi ribiški proizvodi iz zadevnega ribiškega plovila, namenjeni za dajanje na trg v Skupnosti, iztovorjeni neposredno v tej tretji državi,

— je pristojni organ te tretje države opravil pregled plovila in podal deklaracijo, da izpolnjuje zahteve Skupnosti,

in

— je pristojni organ te tretje države izjavil, da bo redno opravljal preglede plovila za zagotovitev, da še nadalje izpolnjuje zahteve Skupnosti;

ali

(ii) na podlagi skupnega sporočila od pristojnega organa tretje države zastave, pod katero pluje plovilo, in od pristojnega organa druge države članice, na katero je prejšnji pristojni organ prenesel odgovornost za pregled zadevnega plovila, pod pogojem da:

— so vsi ribiški proizvodi iz zadevnega ribiškega plovila namenjeni za dajanje na trg v Skupnosti, iztovorjeni neposredno v tej državi članici,

— je pristojni organ te države članice opravil pregled plovila in podal deklaracijo, da izpolnjuje zahteve Skupnosti,

in

— je pristojni organ te države članice izjavil, da bo redno opravljal preglede plovila za zagotovitev, da še nadalje izpolnjuje zahteve Skupnosti.

(c) Komisija poskrbi, da so posodobljene verzije vseh sestavljenih ali posodobljenih seznamov v skladu s tem členom na voljo javnosti.

3. Če so ribiški proizvodi uvoženi neposredno z ribolovnega ali zamrzovalnega plovila, lahko dokument, ki ga je podpisal kapitan, nadomesti dokument, ki je zahtevan v skladu s členom 14.

4. Podrobna pravila za izvajanje tega člena se lahko določijo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

▼M7

Člen 16

Prehodni ukrepi splošnega obsega, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebitvenimi določbami, zlasti z dodatnimi opredelitvami zahtev iz te uredbe, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 19(3).

▼M7

Drugi izvedbeni ali prehodni ukrepi se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 19(2).

▼B*Člen 17***Spremembe in prilagoditve prilog****▼M7**

1. Komisija lahko spremeni ali dopolni priloge I, II, III, IV, V in VI zaradi upoštevanja znanstvenega in tehnološkega napredka. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 19(3).

2. Izjeme od prilog I, II, III, IV, V in VI lahko odobri Komisija, če ne vplivajo na dosego ciljev te uredbe. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 19(3).

▼B

3. Države članice lahko, ne da bi ogrozile dosego ciljev te uredbe, v skladu z odstavki 4 do 7 sprejmejo nacionalne ukrepe za prilagoditev zahtev, določenih v Prilogi I.

4. Nacionalni ukrepi iz odstavka 3:

(a) imajo za cilj:

(i) omogočiti stalno uporabo tradicionalnih metod v vseh fazah proizvodnje, predelave ali distribucije živil;

(ii) prilagoditi potrebe živilskih dejavnosti z nizko proizvodnostjo ali ki se nahajajo v regijah s posebnimi geografskimi omejitvami;

ali

(iii) omogočiti pilotne projekte, da se preveri nove pristope k higienskemu nadzoru mesa;

(b) zadevajo zlasti naslednje elemente Priloge I:

(i) informacije o prehranjevalni verigi;

(ii) prisotnost pristojnih organov proizvodov v obratih.

5. Vsaka država članica, ki želi sprejeti nacionalne ukrepe iz odstavka 3, uradno obvesti Komisijo in druge države članice. Vsako uradno obvestilo:

(a) zagotovi podroben opis zahtev, za katere država članica meni, da jih je treba prilagoditi, in vrsto zelene prilagoditve;

(b) opiše zadevne obrate;

▼B

- (c) poda razloge za prilagoditev, po potrebi vključno z zagotovitvijo povzetka izvedene analize tveganja in vseh ukrepov, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev, da prilagoditev ne bo ogrozila ciljev te uredbe;

in

- (d) poda vse ustrezne informacije.

6. Druge države članice imajo na voljo tri mesece od prejema uradnega obvestila iz odstavka 5, da Komisiji pošljejo pisne pripombe. Komisija se lahko, kadar prejme pisne pripombe od ene ali več držav članic, posvetuje z državami članicami v okviru odbora iz člena 19(1). Komisija se lahko v skladu s postopkom iz člena 19(2) odloči, ali se predvideni ukrepi lahko izvedejo, če je potrebno, ob upoštevanju ustreznih sprememb. Kadar je to primerno, lahko Komisija predlaga splošne ukrepe v skladu z odstavkom 1 ali 2 tega člena.

7. Država članica lahko sprejme nacionalne ukrepe, ki prilagodijo zahteve iz Priloge I samo:

- (a) v skladu z odločitvijo, sprejeto v skladu z odstavkom 6;
- (b) če en mesec po izteku obdobja iz odstavka 6 Komisija ni obvestila države članice, da je prejela pisne pripombe ali da namerava predlagati sprejem odločitve v skladu z odstavkom 6.

8. Če država članica sprejme nacionalne ukrepe za izvajanje pilotnega projekta za preizkušanje novih pristopov k higienskemu nadzoru mesa v skladu z odstavki 3 do 7, država članica sporoči rezultate Komisiji takoj, ko so ti na voljo. Komisija potem preuči predlaganje splošnih ukrepov v skladu z odstavkom 1.

Člen 18

Posebne odločitve

▼M7

Brez poseganja v splošno uporabo člena 16 in člena 17(1) se lahko izvedbeni ukrepi sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 19(2), spremembe prilog I, II, III, IV, V ali VI, kot ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe, pa se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 19(3), da se podrobno opredeli:

▼B

1. teste za oceno delovanja nosilcev živilske dejavnosti in njihovega osebja;
2. metodo obveščanja o rezultatih inšpekcije;
3. merila za opredelitev kdaj, na temelju analize tveganja, mora biti uradni veterinar prisoten v klavnicah in obratih za obdelavo mesa v teku *ante mortem* pregleda in *post mortem* pregleda;

▼B

4. predpise v zvezi s testi za uradne veterinarje in uradne preglednike;
5. mikrobiološka merila za nadzor postopka v zvezi s higieno v obratih;
6. alternativne postopke, serološke in druge laboratorijske teste, ki dajejo jamstva, ki so najmanj enakovredna posebnim postopkom pregleda po zakolu, opisanim v oddelku IV Priloge I, in jih torej lahko nadomestijo, če tako odloči pristojni organ;
7. okoliščine, v katerih določeni postopki *post mortem* pregleda, opisani v oddelku IV Priloge I, niso potrebni, ob upoštevanju gospodarstva, regije ali države porekla ter načel analize tveganja;
8. predpise za laboratorijsko testiranje;
9. obdelavo z mrazom, ki se jo uporablja v zvezi s cisticerkozo in trihinozo;
10. pogoji, pod katerimi se gospodarstva in regije lahko certificira kot uradno proste cisticerkoze ali trihinele;
11. metode, ki se uporabljajo pri pregledu pogojev iz poglavja IX oddelka IV Priloge I;
12. za prašiče pitance, merila za nadzorovane pogoje bivanja in sisteme integrirane proizvodnje;
13. merila za klasifikacijo proizvodnih in distribucijskih območij za žive školjke v sodelovanju z ustreznim referenčnim laboratorijem Skupnosti, vključno z:
 - (a) mejnimi vrednostmi in analitskimi metodami za morske biotoksine;
 - (b) testnimi postopki za viruse in virološkimi standardi;

in

 - (c) načrti vzorčenja in metodami in merilnimi negotovostmi, ki jih je treba uporabljati za preverjanje skladnosti z merili;
14. organoleptična merila za oceno svežosti ribiških proizvodov;
15. analitične limite, metode analiz in načrte vzorčenja za uradni nadzor ribiških proizvodov, zahtevanih v okviru Priloge III, vključno glede parazitov in okoljskih onesnaževalcev;
16. metodo, po kateri bo Komisija naredila seznam tretjih držav in obratov v tretjih državah, ki je na voljo javnosti v skladu s členi 11, 12, 13 in 15.

▼M1

▼B*Člen 19***Postopek odbora**

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen s členom 58 Uredbe (ES) št. 178/2002.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb njegovega člena 8.

Obdobje, določeno v členu 5(6) Sklepa 1999/468/ES, je tri mesece.

▼M7

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼B*Člen 20***Posvetovanje z Evropsko agencijo za varno hrano**

Komisija se posvetuje z Evropsko agencijo za varno hrano glede zadev, ki spadajo v obseg te uredbe, kadar koli je to potrebno, in zlasti:

1. pred predlaganjem prilagoditve posebnih zahtev v zvezi s postopki *post mortem* pregleda, določenimi v oddelku IV Priloge I;
2. pred predlaganjem prilagoditve predpisov poglavja IX oddelka IV Priloge I glede mesa živali, pri katerih je *post mortem* pregled odkril lezije, ki nakazujejo okužbo z brucelozo ali tuberkulozo;

in

3. pred predlaganjem izvedbenih ukrepov glede zadev iz člena 18(5) do (15).

*Člen 21***Poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu**

1. Komisija najpozneje do 20. maja 2009 predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o izkušnjah, pridobljenih pri uporabi te uredbe.
2. Po potrebi Komisija opremi poročilo z ustreznimi predlogi.

*Člen 22***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati 20. dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se 18 mesecev po datumu, na katerega začnejo veljati vsi naslednji akti:

▼B

- (a) Uredba (ES) št. 852/2004;
- (b) Uredba (ES) št. 853/2004;
- in
- (c) Direktiva 2004/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o razveljavitvi nekaterih direktiv v zvezi s higieno živil in sanitarno-zdravstvenimi pogoji za proizvodnjo in dajanje na trg nekaterih proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi ⁽¹⁾.

Vendar pa se ne uporablja pred 1. januarjem 2006.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

⁽¹⁾ UL L 157, 30.4.2004, str. 33.

PRILOGA I
SVEŽE MESO

ODDELEK I: NALOGE URADNEGA VETERINARJA

POGLAVJE I: NALOGE NADZORA

1. Poleg splošnih zahtev člena 4(4) v zvezi z nadzorom dobre higienske prakse mora uradni veterinar preverjati stalno skladnost nosilca živilske dejavnosti z njegovimi lastnimi postopki v zvezi z zbiranjem, prevozom, skladiščenjem, obdelavo, predelavo in uporabo ali odlaganjem živalskih stranskih proizvodov, vključno s tkivi s specifičnim tveganjem, za katere je odgovoren nosilec živilske dejavnosti.
2. Poleg splošnih zahtev člena 4(5) v zvezi z nadzorom načel, ki temeljijo na HACCP, mora uradni veterinar preverjati, da postopki nosilca dejavnosti v možnem obsegu jamčijo, da meso:
 - (a) ne vsebuje patofizioloških anomalij ali sprememb;
 - (b) ni onesnaženo s fekalijami ali drugače;

in

 - (c) ne vsebuje tkiv s specifičnim tveganjem, razen kar predvideva zakonodaja Skupnosti in je bilo proizvedeno v skladu z zakonodajo Skupnosti glede TSE (transmisivne spongiformne encefalopatije).

POGLAVJE II: NALOGE INŠPEKCIJE

Pri izvajanju nalog inšpekcije v skladu s tem poglavjem mora uradni veterinar upoštevati rezultate nadzora, opravljenega v skladu s členom 4 in poglavjem I te priloge. Po potrebi si mora on ali ona v skladu s tem zastaviti ciljne naloge inšpekcije.

A. Podatki o prehranjevalni verigi

1. Uradni veterinar mora preveriti in analizirati zadevne podatke iz evidenc gospodarstva, od koder izvirajo živali, namenjene za zakol, in upoštevati dokumentirane rezultate tega pregleda in analize pri izvajanju *ante mortem* in *post mortem* pregleda.
2. Pri izvajanju nalog inšpekcije mora uradni veterinar upoštevati uradna spričevala, ki spremljajo živali, in vse deklaracije, ki so jih podali veterinarji, ki izvajajo nadzor na ravni primarne proizvodnje, vključno z uradnimi in odobrenimi veterinarji.
3. Če nosilci živilske dejavnosti sprejmejo dodatne ukrepe za jamčenje varnosti živil z izvajanjem integriranih sistemov, sistemov lastnega nadzora, certificiranjem, ki ga opravi neodvisna tretja stranka, ali na druge načine in če so ti ukrepi dokumentirani ter je mogoče živali, ki jih pokrivajo ti programi, jasno identificirati, lahko uradni veterinar to upošteva pri izvajanju nalog pregleda in pri preverjanju postopkov, temelječih na HACCP.

B. *Ante mortem* pregled

1. V skladu z odstavkoma 4 in 5:
 - (a) mora uradni veterinar opraviti *ante mortem* pregled vseh živali;
 - (b) navedeni pregled se mora opraviti v času 24 ur po prispetju v klavnico in manj kot 24 ur pred zakolom.

Poleg tega lahko uradni veterinar zahteva pregled kadar koli.

▼B

2. *Ante mortem* pregled mora zlasti ugotoviti, ali je v zvezi z določeno pregledovano živaljo kakršen koli znak:

(a) da je bilo dobro počutje ogroženo;

ali

▼M10

- (b) kakršnega koli stanja, ki bi lahko prizadelo zdravje ljudi ali živali, s posebno pozornostjo odkrivanju zoonotskih bolezni in živalskih bolezni, za katere zakonodaja Unije določa predpise v zvezi z zdravstvenim varstvom živali.

▼B

3. Poleg rutinskega *ante mortem* pregleda mora uradni veterinar opraviti klinični pregled vseh živali, ki jih je nosilec živilske dejavnosti ali uradni preglednik mogoče dal na stran.
4. V primeru nujnega zakola izven klavnice ali uplenjene divjadi mora uradni veterinar v klavnici ali obratu za obdelavo divjadi pregledati deklaracijo, ki spremlja trup živali in ki jo je izdal veterinar ali usposobljena oseba v skladu z Uredbo (ES) št. 853/2004.
5. Če je predvideno v poglavju II oddelka III ali v oddelku IV, se *ante mortem* pregled lahko opravi na gospodarstvu porekla. V takšnih primerih mora uradni veterinar v klavnici opraviti *ante mortem* pregled samo, kadar je določeno in v določenem obsegu.

C. Dobro počutje živali

Uradni veterinar mora preveriti skladnost z zadevnimi predpisi Skupnosti in predpisi o dobrem počutju živali, kot so predpisi v zvezi z zaščito živali v času zakola in med prevozom.

D. *Post mortem* pregled

▼M10

1. Trupi in spremljajoča drobovina morajo biti takoj po zakolu pregledani *post mortem*. Vse zunanje površine je treba pregledati. V ta namen je potrebna minimalna obdelava trupa in drobovine ali posebne tehnične naprave. Posebno pozornost je treba nameniti odkrivanju zoonotskih bolezni in živalskih bolezni, za katere zakonodaja Unije določa predpise v zvezi z zdravstvenim varstvom živali. Hitrost klavne linije in število prisotnega inšpekcijskega osebja morata biti tolikšna, da omogočata ustrezni pregled.

▼B

2. Kadar koli se to zdi potrebno, je treba opraviti dodatne preglede, kot so palpacija in zareza delov trupa in drobovine in laboratorijski testi:

(a) da se naredi končno diagnozo;

ali

(b) odkrije prisotnost:

(i) živalske bolezni;

(ii) ostankov ali onesnaževalcev, ki presegajo ravni, določene v skladu z zakonodajo Skupnosti;

(iii) neizpolnjevanje mikrobioloških meril;

ali

(iv) druge dejavnike, zaradi katerih bi bilo treba meso deklarirati za neustrezno za prehrano ljudi ali naložiti omejitve pri njegovi uporabi,

zlasti v primeru živali, ki jih je bilo treba nujno zaklati.

▼B

3. Uradni veterinar mora zahtevati, da so trupi domačih kopitarjev, govedi, starejše od šestih mesecev, in domačih prašičev, starejših od štirih tednov, ki jih je treba predložiti v *post mortem* pregled, razrezani po dolžini v polovici trupa vzdolž hrbtenjače. Če je tako treba zaradi veterinarskega pregleda, lahko uradni veterinar zahteva, da je vsaka glava ali vsak trup vzdolžno prerezan. Vendar lahko, ob upoštevanju določenih prehranjevalnih navad, tehnološkega razvoja ali posebnih sanitarnih razmer, pristojni organ dovoli, da se v veterinarski pregled domačih kopitarjev, goveda, starejšega od šestih mesecev, in domačih prašičev, starejših od štirih tednov, predloži trupe, ki niso razpolovljeni.
4. Med pregledom je treba ravnati v skladu z varstvenimi ukrepi, da se zagotovi, da se onesnaženje mesa zaradi palpacije, rezanja ali zareze obdrži na minimumu.
5. V primeru nujnega zakola je treba na trupu opraviti *post mortem* pregled, kakor hitro je to mogoče, v skladu z odstavki 1 do 4, preden se sprostijo za prehrano ljudi.

E. Tkiva s specifičnim tveganjem in drugi živalski stranski proizvodi

V skladu s posebnimi predpisi Skupnosti glede tkiv s specifičnim tveganjem in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi mora uradni veterinar preveriti odstranitev, ločevanje in po potrebi označevanje takšnih proizvodov. Uradni veterinar mora zagotoviti, da nosilec živilske dejavnosti sprejme vse potrebne ukrepe, da se izogne onesnaženju mesa s tkivi s specifičnim tveganjem med zakolom (vključno z omamljanjem) in odstranitvijo tkiv s specifičnim tveganjem.

F. Laboratorijsko preskušanje

1. Uradni veterinar mora zagotoviti, da se opravi vzorčenje in da so vzorci ustrezno identificirani in se z njimi ustrezno ravna ter da so poslani v ustrezen laboratorij v okviru:
 - (a) spremljanja in nadzora zoonoz in povzročiteljev zoonoz;
 - (b) posebnega laboratorijskega testiranja za diagnozo TSE, v skladu z Uredbo (ES) št. 999/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
 - (c) odkritja nedovoljenih snovi ali proizvodov in nadzor s predpisi opredeljenih snovi, zlasti v okviru nacionalnih načrtov glede zaostankov, navedenih v Direktivi Sveta 96/23/ES ⁽²⁾;

in

▼M10

- (d) odkritje živalskih bolezni, za katere zakonodaja Unije določa predpise v zvezi z zdravstvenim varstvom živali.

▼B

2. Uradni veterinar mora tudi zagotoviti, da se opravi kakršno koli drugo potrebno laboratorijsko testiranje.

POGLAVJE III: OZNAČEVANJE ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI

1. Uradni veterinar mora nadzorovati označevanje zdravstvene ustreznosti in uporabljene oznake.
2. Uradni veterinar mora zlasti zagotoviti, da:

⁽¹⁾ UL L 147, 31.5.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2245/2003 (UL L 333, 20.12.2003, str. 28).

⁽²⁾ UL L 125, 23.5.1996, str. 10. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

▼B

- (a) je oznaka zdravstvene ustreznosti nanešena samo na živali (domače kopitarje in parkljarje, gojene divje sesalce razen lagomorfov, ter veliko divjad), na katerih sta bila opravljena *ante mortem* pregled in *post mortem* pregled v skladu s to uredbo ter kadar ni utemeljenih razlogov za deklariranje mesa za neustreznega za prehrano ljudi. Vendar se oznako zdravstvene ustreznosti lahko nanese, preden so na voljo rezultati kakršnega koli pregleda na trihinelo, če so uradnemu veterinarju predloženi zadostni dokazi, da bo meso zadevne živali sproščeno na trg samo, če bodo rezultati zadovoljivi;

in

- (b) se zdravstvena ustreznost označuje na zunanjo površino trupa z žigosanjem oznake s črnilom ali vžiganjem na takšen način, da če so trupi razrezani na polovice trupa ali četrti trupa, ali so polovice trupa razrezane na tri kose, ima vsak kos svojo oznako zdravstvene ustreznosti.
3. Oznaka zdravstvene ustreznosti mora biti ovalen znak najmanj širine 6,5 cm in višine 4,5 cm z navedbo naslednjih podatkov s popolnoma čitljivimi črkami:
- (a) Oznaka mora vsebovati ime države, v kateri se nahaja obrat, ki je lahko izpisano v celoti z velikimi tiskanimi črkami ali v obliki dvočrkovne oznake v skladu z ustreznim standardom ISO.

▼M11

Za države članice pa so te oznake BE, BG, CZ, DK, DE, EE, GR, ES, FR, HR, IE, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, SI, SK, FI, RO, SE in UK.

▼B

- (b) oznaka mora vsebovati številko odobritve klavnice;

in

▼M6

- (c) ►**M11** kadar se uporablja v obratu v Skupnosti, mora biti oznaka ovalne oblike in vsebovati kratico CE, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EÜ, EK, EB, EZ ali WE. ◀

Navedene kratice ne smejo vsebovati oznak, ki se uporabljajo na mesnih proizvodih, uvoženih v Skupnost iz klavnic zunaj Skupnosti.

▼B

4. Črke morajo biti visoke najmanj 0,8 cm in številke visoke najmanj 1 cm. Dimenzije in črke oznake za označevanje zdravstvene ustreznosti jagnjet, kozličkov in prašičkov se lahko zmanjšajo.
5. Barve, ki se uporabljajo za označevanje zdravstvene ustreznosti, morajo biti dovoljene v skladu s predpisi Skupnosti glede uporabe barvil v živilih.
6. Oznaka zdravstvene ustreznosti lahko vključuje navedbo uradnega veterinarja, ki je opravil zdravstveni pregled mesa. ►**M3** ————— ◀
7. Meso živali, ki jih je bilo treba nujno zaklati izven klavnice, mora imeti posebno oznako zdravstvene ustreznosti, ki se je ne da zamenjati bodisi z oznako zdravstvene ustreznosti, predvideno v tem poglavju, bodisi z identifikacijsko oznako, predvideno v oddelku I Priloge II k Uredbi (ES) št. 853/2004.
8. Meso neodrtne velike divjadi ne more imeti oznake zdravstvene ustreznosti, razen če ni bil po odrtju v obratu za obdelavo divjadi opravljen *post mortem* pregled in je bilo deklarirano kot ustrezno za prehrano ljudi.
9. To poglavje se uporablja brez poseganja v predpise o zdravstvenem varstvu živali glede označevanja zdravstvene ustreznosti.

▼B

ODDELEK II: DEJAVNOSTI PO NADZORU

POGLAVJE I: POSREDOVANJE REZULTATOV INŠPEKCIJE

1. Uradni veterinar mora zabeležiti in oceniti rezultate inšpekcijskih dejavnosti.
2. (a) Če pregledi odkrijejo prisotnost kakršne koli bolezni ali stanja, ki bi lahko vplivalo na zdravje ljudi ali živali, mora uradni veterinar obvestiti nosilca živilske dejavnosti.
- (b) Če je identificirani problem nastal med primarno proizvodnjo, mora uradni veterinar obvestiti veterinarja, ki skrbi za gospodarstvo porekla, nosilca živilske dejavnosti, odgovornega za gospodarstvo porekla (pod pogojem, da takšna informacija ne bi posegala v poznejše sodne postopke) in, po potrebi, pristojni organ, odgovoren za nadzor gospodarstva porekla ali lovišča.
- (c) Če so bile zadevne živali vzgojene v drugi državi članici ali v tretji državi, mora uradni veterinar obvestiti pristojni organ v državi članici, kjer se nahaja obrat. Ta pristojni organ mora sprejeti ustrezne ukrepe v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti.
3. Rezultate pregledov in testov je treba vnesti v ustrezne baze podatkov.

▼M10

4. Če uradni veterinar pri izvajanju pregleda *ante mortem* ali *post mortem* ali katerega koli drugega pregleda sumi prisotnost povzročitelja okužb živalskih bolezni, za katere zakonodaja Unije določa predpise v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, mora uradni veterinar nemudoma obvestiti pristojni organ in oba morata sprejeti vse potrebne ukrepe in varstvene ukrepe za preprečitev možnega širjenja povzročitelja okužb v skladu z veljavno zakonodajo Unije.

▼B

POGLAVJE II: ODLOČITVE GLEDE PODATKOV O PREHRANJEVALNI VERIGI

1. Uradni veterinar mora preveriti, da se živali ne zakolje, če upravljavcu klavnice ustrezni podatki o prehranjevalni verigi niso bili predloženi in jih ni preveril.
2. Vendar lahko uradni veterinar dovoli, da so živali v klavnici zaklane, celo če ustrezni podatki o prehranjevalni verigi niso na voljo. V tem primeru je treba vse zadevne podatke o prehranjevalni verigi predložiti, preden je trup odobren za prehrano ljudi. Do končne odločitve je treba takšne trupe in povezano drobovino skladiščiti ločeno od drugega mesa.
3. Ne glede na odstavek 2, če v 24 urah po prispetju živali v klavnico ni na voljo ustreznih podatkov o prehranjevalni verigi, je treba vse meso od živali deklarirati za neprimerno za prehrano ljudi. Če žival še ni bila zaklana, jo je treba usmrtiti ločeno od drugih živali.
4. Kadar spremna evidenca, dokumenti ali drugi podatki kažejo, da:
 - (a) žival prihaja z gospodarstva ali območja, kjer velja prepoved gibanja ali druga prepoved zaradi zdravja živali ali javnega zdravja;
 - (b) niso bili izpolnjeni predpisi o veterinarskih zdravilih;

▼B

ali

- (c) je prisotno kakršno koli drugo stanje, ki bi lahko negativno vplivalo na zdravje ljudi ali živali, se živali ne sme sprejeti za zakol drugače kot v skladu s postopki, določenimi v zakonodaji Skupnosti, da se odpravi tveganje za zdravje ljudi ali živali.

Če so živali že v klavnici, jih je treba usmrtiti ločeno in deklarirati za neustrezne za prehrano ljudi, s sprejetjem preventivnih ukrepov za varovanje zdravja živali in ljudi, če je to potrebno. Kadar koli uradni veterinar meni, da je to potrebno, je treba na gospodarstvu porekla izvajati uradni nadzor.

5. Pristojni organ mora sprejeti ustrezne ukrepe, če odkrije, da spremna evidenca, dokumentacija ali drugi podatki ne ustrezajo dejanskim razmeram na gospodarstvu porekla ali pa dejanskemu stanju živali ali da je njen cilj namenoma zavesti uradnega veterinarja. Pristojni organ mora sprejeti ukrepe proti nosilcu živilske dejavnosti, odgovornemu za gospodarstvo porekla živali, ali vsaki vpleteni osebi. Ta ukrep mora zlasti vključevati dodatni nadzor. Nosilec živilske dejavnosti, odgovoren za gospodarstvo porekla živali, ali vsaka vpletena oseba mora nositi stroške takšnega dodatnega nadzora.

POGLAVJE III: ODLOČITVE GLEDE ŽIVIH ŽIVALI

1. Uradni veterinar mora preveriti skladnost z dolžnostmi nosilca živilske dejavnosti v skladu z Uredbo (ES) št. 853/2004 za zagotovitev, da so živali, sprejete za zakol, ustrezno označene. Uradni veterinar mora zagotoviti, da so živali, katerih identitete ni mogoče utemeljeno ugotoviti, usmrčene ločeno in deklarirane za neustrezne za prehrano ljudi. Kadar koli uradni veterinar meni, da je to potrebno, je treba na gospodarstvu porekla izvajati uradni nadzor.
2. Kadar pa prevladujejo interesi dobrega počutja živali, se konje lahko v klavnici usmrti, tudi če pravno zahtevani podatki glede njihove identitete niso bili predloženi. Vendar morajo biti ti podatki predloženi, preden se trupe lahko razglasi za ustrezne za prehrano ljudi. Te zahteve veljajo tudi v primeru nujnega zakola konjev izven klavnice.
3. Uradni veterinar mora preveriti skladnost z dolžnostmi nosilca živilske dejavnosti iz Uredbe (ES) št. 853/2004 za zagotovitev, da živali, ki imajo kožo ali krzno v takšnem stanju, da obstaja nesprejemljivo tveganje okužbe mesa med zakolom, niso zaklane za prehrano ljudi, če niso prej očiščene.
4. Živali z boleznijo ali stanjem, ki bi se lahko prenesla na živali ali ljudi z obdelavo ali zaužitjem mesa, in ki na splošno kažejo klinične znake sistemske bolezni ali mršavosti, se ne zakoljejo za prehrano ljudi. Takšne živali je treba usmrtiti ločeno v takšnih pogojih, da se drugih živali ali trupov ne more okužiti, in deklarirati za neustrezne za prehrano ljudi.
5. Zakol živali, za katere se sumi, da imajo bolezen ali stanje, ki bi lahko negativno vplivala na zdravje ljudi ali živali, je treba odložiti. Takšne živali je treba podrobno *ante mortem* pregledati, da se postavi diagnoza. Poleg tega se lahko uradni veterinar odloči, da se namesto *post mortem* pregleda vzame vzorce in naredi laboratorijske preiskave. Če je to potrebno, je treba živali zaklati ločeno ali ob koncu običajnega klanja, z ukrenitvijo vsega potrebnega, da se izogne okužbi drugega mesa.

▼B

6. Z živalmi, ki bi lahko vsebovale ostanke veterinarskih zdravil preko meja, določenih v skladu z zakonodajo Skupnosti, ali ostanke prepovedanih snovi, je treba ravnati v skladu z Direktivo 96/23/ES.
7. Uradni veterinar mora naložiti pogoje, pod katerimi je treba, pod njegovim/-njim nadzorom, ravnati z živalmi, v skladu s posebnim programom za izkoreninjenje ali nadzor specifičnih bolezni, kot sta bruceloza ali tuberkuloza, ali povzročitelji zoonoz, kot je salmonela. Pristojni organ mora določiti pogoje, pod katerimi se lahko zakolje takšne živali. Ti pogoji morajo imeti za cilj zmanjšanje okužbe drugih živali in mesa drugih živali.
8. Živali, ki so pripeljane v klavnico za zakol, morajo praviloma biti tam zaklane. Vendar lahko v izjemnih okoliščinah, kot je resna okvara klavnih naprav, uradni veterinar dovoli neposredne premike v drugo klavnico.

POGLAVJE IV: ODLOČITVE GLEDE DOBREGA POČUTJA ŽIVALI

1. Če predpisi glede zaščite živali v času klanja ali usmrtitve niso upoštevani, mora uradni veterinar preveriti, da nosilec živilske dejavnosti nemudoma sprejme korekcijske ukrepe in prepreči ponavljanje.
2. Uradni veterinar mora sprejeti ustrezen in postopen pristop pri izvrševanju ukrepov, ki segajo od odreditve upočasnitve do ustavitve proizvodnje, odvisno od narave in teže problema.
3. Po potrebi uradni veterinar obvesti druge pristojne organe o problemih dobrega počutja živali.
4. Če uradni veterinar odkrije, da se predpisi glede zaščite živali med prevozom ne spoštujejo, mora sprejeti potrebne ukrepe, v skladu z ustrežno zakonodajo Skupnosti.
5. Če:
 - (a) uradni preglednik opravlja preglede dobrega počutja živali v skladu z oddelkom III ali IV;
 - in
 - (b) ti pregledi odkrijejo kršitev predpisov glede zaščite živali,
 mora uradni preglednik takoj obvestiti uradnega veterinarja in, če je v nujnih primerih potrebno, do prihoda uradnega veterinarja, sprejme potrebne ukrepe iz odstavkov 1 do 4.

POGLAVJE V: ODLOČITVE GLEDE MESA

1. Meso je treba deklarirati za neustrezno za prehrano ljudi, če:
 - (a) izhaja iz živali, na katerih ni bil opravljen *ante mortem* pregled, razen uplenjene divjadi;
 - (b) izhaja iz živali, na katerih ni bil opravljen *post mortem* pregled, razen če ni drugače predpisano v tej uredbi ali Uredbi (ES) št. 853/2004;

▼B

- (c) izhaja od živali, ki so bile mrtve pred zakolom, mrtvorojene, nerojene ali zaklane pred starostjo sedmih dni;
- (d) izhaja od obrezovanja vbodnih ran;

▼M10

- (e) izhaja iz živali, ki so jih prizadele bolezni, za katere zakonodaja Unije v Prilogi I k Direktivi Sveta 2002/99/ES ⁽¹⁾ določa predpise v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, razen če je pridobljeno v skladu s posebnimi zahtevami iz navedene zakonodaje, če ni drugače določeno v oddelku IV;

▼B

- (f) izhaja od živali, ki jih je prizadela splošna bolezen, kot so splošna septikemija, piemija, toksemija ali viremija;
- (g) ni v skladu z mikrobiološkimi merili, določenimi v zakonodaji Skupnosti za opredelitev, ali se živilo sme dati na trg;
- (h) kaže napad parazitov, razen če ni drugače predpisano v oddelku IV;
- (i) vsebuje zaostanke ali onesnaževalce, ki presegajo ravni, določene v zakonodaji Skupnosti. Vsaka prekoračitev ustreznih ravni bi morala voditi do dodatnih analiz, kadar koli je to potrebno;
- (j) ne glede na bolj specifično zakonodajo Skupnosti izhaja od živali ali trupov, ki vsebujejo ostanke prepovedanih snovi, ali iz živali, ki so bile zdravljene s prepovedanimi snovmi;
- (k) sestoji iz jeter in ledvic živali, starejših od dveh let iz regij, kjer je izvajanje načrtov, odobrenih v skladu s členom 5 Direktive 96/23/ES, odkrilo splošno prisotnost težkih kovin v okolju;
- (l) je bilo protizakonito obdelano z dekontaminacijskimi snovmi;
- (m) je bilo protizakonito obdelano z ionizirajočimi UV žarki;
- (n) vsebuje tuje primesi (razen v primeru divjadi, snov, uporabljeno za ulov živali);
- (o) presega maksimalne dovoljene ravni radioaktivnosti, določene v skladu z zakonodajo Skupnosti;
- (p) kaže na patofiziološke spremembe, anomalije v konsistenci, nezadostno izkrvavitev (razen pri divjadi) ali organoleptične anomalije, zlasti izrazit spolni vonj;
- (q) izhaja od mršavih živali;
- (r) vsebuje tkiva s specifičnim tveganjem, razen predvidenih v skladu z zakonodajo Skupnosti;
- (s) je onesnaženo z blatom, fekalijami ali drugače;
- (t) sestoji iz krvi, ki bi lahko predstavljala tveganje za zdravje ljudi ali živali zaradi zdravstvenega statusa živali, iz katere izhaja, ali kontaminacije, nastale med postopkom zakola;
- (u) po mnenju uradnega veterinarja po preučitvi vseh zadevnih podatkov lahko predstavlja tveganje za zdravje ljudi ali živali, ali iz kakršnega koli drugega razloga ni primerno za prehrano ljudi.

▼M10

2. Uradni veterinar lahko naloži zahteve v zvezi z uporabo mesa, ki izhaja iz živali:
 - (a) ki so bile zaklane v sili, izven klavnice, ali
 - (b) če izhajajo iz jat, v katerih se bo obdelava mesa uporabljala v skladu z delom (E) Priloge II k Uredbi (ES) št. 2160/2003, preden se meso da v promet.

⁽¹⁾ UL L 18, 23.1.2003, str. 11.

▼B

ODDELEK III: ODGOVORNOSTI IN POGOSTNOST NADZORA

POGLAVJE I: URADNI PREGLEDNIKI

Uradni pregledniki lahko uradnemu veterinarju pomagajo pri vseh nalogah, v skladu z naslednjimi omejitvami in vsemi posebnimi predpisi, določenimi v oddelku IV:

1. v zvezi z nalogami nadzora lahko uradni pregledniki samo zbirajo podatke glede dobre higienske prakse in postopkov, temelječih na HACCP;
2. v zvezi z *ante mortem* pregledom in pregledi glede dobrega počutja živali lahko uradni pregledniki opravijo samo začetni pregled živali in pomagajo pri čisto praktičnih nalogah;

in

3. v zvezi s *post mortem* pregledom mora uradni veterinar redno pregledovati delo uradnih preglednikov in v primeru živali, ki jih je bilo treba zaklati v sili izven klavnice, osebno opravi pregled.

POGLAVJE II: POGOSTNOST KONTROL

1. Pristojni organ mora zagotoviti, da je vsaj en uradni veterinar prisoten:

- (a) v klavnici pri celotnem *ante mortem* in *post mortem* pregledu;

in

- (b) v obratih za obdelavo divjadi pri celotnem *post mortem* pregledu.

2. Vendar lahko pristojni organ prilagodi ta pristop v določenih klavnicah in obratih za obdelavo divjadi, identificiranih na temelju analize tveganja in v skladu z merili, določenimi v skladu s členom 18, točka 3, če obstajajo. V takšnih primerih:

- (a) uradnemu veterinarju ni treba biti prisoten v času *ante mortem* pregleda v klavnici, če:

- (i) je uradni veterinar ali odobreni veterinar opravil *ante mortem* pregled na gospodarstvu porekla, pregledal podatke o prehranjevalni verigi ter rezultate pregleda sporočil uradnemu pregledniku v klavnici;

- (ii) je uradnemu pregledniku v klavnici predložen zadovoljiv dokaz, da prehranjevalna veriga ne kaže na noben možen problem glede varnosti živil in da je splošno zdravstveno stanje in dobro počutje živali zadovoljivo;

in

- (iii) se uradni veterinar redno ustrezno prepriča, da uradni preglednik takšne preglede pravilno opravlja;

- (b) uradnemu veterinarju ni treba biti prisoten v celotnem času *post mortem* pregleda, če:

- (i) uradni preglednik opravi *post mortem* pregled in meso z anomalijami in vse drugo meso od iste živali da na stran;

- (ii) uradni veterinar kasneje pregleda vse takšno meso;

in

- (iii) uradni preglednik dokumentira vse svoje postopke in ugotovitve na način, ki uradnemu veterinarju daje zadovoljiv dokaz, da so bili izpolnjeni standardi.

▼B

Vendar lahko v primeru perutnine in lagomorfov uradni preglednik zavrže meso z anomalijami ter v skladu z oddelkom IV uradnemu veterinarju ni treba sistematično pregledati takšnega mesa.

3. Fleksibilnost, predvidena v odstavku 2, se ne uporablja:

- (a) za živali, ki so bile zaklane v sili;
- (b) za živali, za katere se sumi, da imajo bolezen ali stanje, ki bi lahko negativno vplivalo na zdravje ljudi;
- (c) za govedo iz čred, ki niso bile uradno deklarirane za proste tuberkuloze;
- (d) za govedo, ovce in koze iz čred, ki niso deklarirane za uradno proste bruceloze;

▼M10

- (e) v primeru izbruha živalskih bolezni, za katere zakonodaja Unije določa predpise v zvezi z zdravstvenim stanjem živali. To se nanaša na živali, dovzetne za določeno bolezen, ki prihaja iz določenega območja, kot je opredeljeno v členu 2 Direktive Sveta 64/432/EGS ⁽¹⁾;
- (f) kadar je potreben strožji nadzor, da bi se upošteval pojav bolezni ali določenih bolezni list OIE.

▼B

4. Pristojni organ mora zagotoviti, da je v razsekovalnicah pri obdelavi mesa prisoten uradni veterinar ali uradni preglednik tako pogosto, kot je to primerno, da se dosežejo cilji te uredbe.

POGLAVJE III: VKLJUČEVANJE OSEBJA KLAVNICE

A. POSEBNE NALOGE V ZVEZI S PROIZVODNJO MESA PERUTNINE IN LAGOMORFOV

Države članice lahko osebju klavnice dovolijo, da prevzame dejavnosti uradnih preglednikov pri nadzoru proizvodnje perutninskega in kunčjega mesa pod naslednjimi pogoji:

▼M6

- (a) Če obrat uporablja dobro higiensko prakso v skladu s členom 4(4) te Uredbe in postopki HACCP najmanj 12 mesecev, lahko pristojni organ pooblasti osebje obrata za izvajanje nalog uradnih preglednikov. To pooblastilo se lahko dodeli le, če pristojni organ potrdi, da je bilo osebje obrata usposobljeno na enak način kot uradni pregledniki za naloge uradnih preglednikov ali za posebne naloge, za katerih izvajanje so pooblašteni. Osebje je pod nadzorom, vodstvom in odgovornostjo uradnega veterinarja. V takšnih okoliščinah je uradni veterinar prisoten pri *ante mortem* in *post mortem* pregledih, nadzoruje te dejavnosti in redno testira izvajanje za zagotovitev, da osebje klavnice pri izvajanju nalog izpolnjuje posebna merila, ki jih je določil pristojni organ, ter dokumentira rezultate teh izvajanj. Če je raven higiene obrata prizadeta zaradi dela tega osebja, če to osebje nalog ne izvaja pravilno ali na splošno to osebje izvaja svoje delo na način, za katerega pristojni organ meni, da je nezadovoljivo, se to osebje nadomesti z uradnimi pregledniki.

⁽¹⁾ UL L121, 29.7.1964, str. 1977/64.

▼B

- (b) Pristojni organ države članice odloči načeloma ter za vsak primer posebej, ali dovoli izvajanje zgoraj opisanega sistema. Če se država članica načeloma odloči za ta sistem, o tej odločitvi in z njo povezanimi pogoji obvesti Komisijo. Za nosilce živilske dejavnosti v državi članici, ki izvaja sistem, je dejanska raba sistema neobvezna. Pristojni organ ne sili nosilcev živilske dejavnosti, da bi uvedli zgoraj opisani sistem. Če pristojni organ ni prepričan, da nosilec živilske dejavnosti izpolnjuje zahteve, se v tem obratu sistem ne uvede. Da bi to ocenil, pristojni organ opravi analizo proizvodnje in pregled evidenc, vrste opravljenih dejavnosti v obratu, zgodovino izpolnjevanja predpisov, strokovno znanje in izkušnje ter občutek odgovornosti osebja klavnice glede varnosti živil, skupaj z drugimi zadevnimi podatki.

B. POSEBNE NALOGE VZORČENJA IN TESTIRANJA

Osebe klavnice, ki je bilo deležno posebnega usposabljanja pod nadzorom uradnega veterinarja, lahko pod odgovornostjo in nadzorom uradnega veterinarja opravlja posebne naloge vzorčenja in testiranja živali vseh vrst.

POGLAVJE IV: POKLICNE KVALIFIKACIJE**A. URADNI VETERINARJI**

1. Pristojni organ za uradne veterinarje lahko imenuje samo veterinarje, ki so opravili test, ki izpolnjuje zahteve odstavka 2.
2. Pristojni organ mora pripraviti vse za test. Test mora potrditi poznavanje naslednjih področij do potrebnega obsega, odvisno od veterinarjevih strokovnih izkušenj in kvalifikacij:
 - (a) nacionalna zakonodaja in zakonodaja Skupnosti o veterinarskem javnem zdravstvu, varnosti živil, zdravju živali, dobrem počutju živali in farmacevtskih snoveh;
 - (b) načela skupne kmetijske politike, ukrepi trga, izvozna nadomestila in odkrivanje goljufij (vključno v svetovnem merilu: STO, SPS, Codex Alimentarius, OIE);
 - (c) osnove predelave živil in živilske tehnologije;
 - (d) načela, koncepti in metode dobre proizvodne prakse in vodenje kakovosti;
 - (e) vodenje kakovosti pred pravilom pridelka (dobra kmetijska praksa);
 - (f) spodbujanje in uporaba higiene živil, varnost povezana z živili (dobre higienske prakse);
 - (g) načela, koncepti in metode analize tveganja;
 - (h) načela, koncepti in metode HACCP, uporaba HACCP v celotni verigi proizvodnje živil;
 - (i) preprečevanje in nadzor z živili povezanih tveganj v zvezi z zdravjem ljudi;
 - (j) populacijska dinamika infekcij in zastrupitev;
 - (k) diagnostična epidemiologija;
 - (l) sistemi posebnega nadzora in spremljanj;

▼B

- (m) nadzor in regulativna ocena sistemov vodenja varnosti živil;
- (n) načela in diagnostična uporaba modernih metod testiranja;
- (o) informacijska in komunikacijska tehnologija, povezana z veterinar-skim javnim zdravstvom;
- (p) obdelava podatkov in aplikacij biostatistike;
- (q) raziskave izbruhov bolezni, ki se prenašajo z živali, pri ljudeh;
- (r) zadevni vidiki v zvezi s TSE;
- (s) dobro počutje živali na ravni proizvodnje, prevoza in zakola;
- (t) okoljske zadeve povezane s proizvodnjo živil (vključno z ravna-njem z odpadki);
- (u) previdnostno načelo in skrb za potrošnika;

in

- (v) načela usposabljanja osebja, ki dela v proizvodni verigi.

Kandidati lahko pridobijo zahtevano znanje kot del njihovega temelj-nega veterinarskega usposabljanja, z izvedbo usposabljanja, ali kot prid-obljene strokovne izkušnje, potem ko so izpolnili pogoje kot veterinarji. Pristojni organ lahko pripravi različne teste, da upošteva strokovne izkušnje kandidatov. Vendar lahko pristojni organ opusti zahteve po testiranju, če mu je predloženo zadostno dokazilo, da je kandidat pridobil zahtevano znanje kot del univerzitetne diplome ali s stalnim izobraževanjem s pridobitvijo podiplomskih kvalifikacij.

3. Veterinar mora biti sposoben interdisciplinarnega sodelovanja.
4. Poleg tega mora vsak uradni veterinar opraviti praktično usposabljanje najmanj 200 ur v času pripravništva, preden začne delati samostojno. V tem obdobju mora pripravnik delati pod nadzorom obstoječih uradnih veterinarjev v klavnicah, razsekovalnicah, kontrolnih točkah za sveže meso ter na gospodarstvih. Usposabljanje mora še zlasti obravnavati nadzor sistemov vodenja varnosti živil.
5. Uradni veterinar mora vzdrževati sodobno znanje in slediti novemu razvoju s stalnim izobraževanjem in strokovno literaturo. Uradni vete-rinar se mora, kadar koli je dana možnost, stalno udeleževati vsakoletnih izobraževanj.
6. Veterinarji, ki so že imenovani za uradne veterinarje, morajo ustrezno poznati področja, navedena v odstavku 2. Če je potrebno, morajo to znanje pridobiti s stalnim izobraževanjem. V zvezi s tem mora pristojni organ ukreniti vse potrebno.
7. Ne glede na odstavke 1 do 6 lahko države članice določijo posebne predpise za uradne veterinarje, ki delajo skrajšan delovni čas in ki so odgovorni za pregledovanje majhnih dejavnosti.

▼B**B. URADNI PREGLEDNIKI**

1. Pristojni organ za uradne preglednike lahko imenuje samo osebe, ki so opravile usposabljanje in test v skladu z naslednjimi zahtevami.
2. Pristojni organ mora pripraviti vse za takšne teste. Da izpolnjujejo pogoje za te teste, morajo kandidati dokazati, da so opravili:
 - (a) najmanj 500 ur teoretičnega usposabljanja in najmanj 400 ur praktičnega usposabljanja, ki zajema področja, določena v odstavku 5;

in
 - (b) takšno dodatno usposabljanje, kot je zahtevano, da usposobi uradne preglednike za prevzem njihovih nalog.
3. Praktično usposabljanje iz odstavka 2(a) se mora odvijati v klavnicah in razsekovalnicah, pod nadzorom uradnega veterinarja ter na gospodarstvih in v drugih ustreznih ustanovah.
4. Usposabljanje in testi so zlasti v zvezi z rdečim mesom in perutninskim mesom. Vendar morajo osebe, ki so opravile usposabljanje za eno od dveh kategorij in opravile test, opraviti le skrajšano usposabljanje, da opravijo test za drugo kategorijo. Usposabljanje in test morata zajemati divjad, gojeno divjad in lagomorfe, če je to primerno.
5. Usposabljanje uradnih preglednikov mora zajemati in testi morajo potrditi znanje naslednjih področij:
 - (a) v zvezi z gospodarstvi:
 - (i) teoretični del:
 - seznanjenost z organizacijo kmetijske panoge, proizvodnimi metodami, mednarodno trgovino itd.,
 - dobra živinorejska praksa,
 - osnovno znanje o boleznih, zlasti o zoonozah – virusih, bakterijah, parazitih itd.,
 - spremljanje bolezni, uporaba zdravil in cepiv, testiranje ostankov,
 - higienski in zdravstveni pregled,
 - dobro počutje živali na kmetiji in med prevozom,
 - okoljske zahteve – v zgradbah, na kmetijah in na splošno,
 - zadevni zakoni in drugi predpisi,
 - skrb za potrošnika in nadzor kakovosti;
 - (ii) praktični del:
 - obiski na gospodarstvih različnih vrst in uporaba različnih rejnih metod,
 - obiski proizvodnih obratov,
 - opazovanje natovarjanja in iztovarjanja živali,

▼B

- laboratorijske predstavitve,
- veterinarski pregledi,
- dokumentacija;

(b) v zvezi s klavnicami in razsekovalnicami:

(i) teoretični del:

- seznanjenost z organizacijo mesne industrije, proizvodnimi metodami, mednarodno trgovino ter tehnologijo zakola in razsekavanja,
- osnovno znanje o higieni in dobri higienski praksi, zlasti industrijski higieni, higieni zakola, razsekavanja in skladiščenja, higieni dela,
- HACCP in nadzor postopkov, temelječih na HACCP,
- dobro počutje živali pri iztovarjanju po prevozu ter v klavnici,
- temeljno znanje anatomije in fiziologije zaklanih živali,
- temeljno znanje patologije zaklanih živali,
- temeljno znanje patološke anatomije zaklanih živali,
- ustrezno znanje glede TSE in drugih pomembnih zoonoz in povzročiteljev zoonoz,
- poznavanje metod in postopkov zakola, pregleda, priprave, embalaranja, pakiranja in prevoza svežega mesa,
- temeljno znanje mikrobiologije,
- *ante mortem* pregled,
- pregled na trihinelozo,
- *post mortem* pregled;
- administrativne naloge,
- poznavanje zadevnih zakonov in drugih predpisov,
- postopek vzorčenja,
- vidiki goljufije;

(ii) praktični del:

- identifikacija živali,
- preverjanje starosti,
- pregled in ocena zaklanih živali,
- *post mortem* pregled v klavnici,
- pregled na trihinelozo,
- identifikacija živalskih vrst s pregledom tipičnih delov živali,
- identifikacija in komentiranje delov zaklanih živali, na katerih so se pojavile spremembe,
- nadzor higiene, vključno z nadzorom dobre higienske prakse in postopkov, ki temeljijo na HACCP,

▼B

- evidentiranje rezultatov *ante mortem* pregleda,
- vzorčenje,
- sledljivost mesa,
- dokumentacija.

6. Uradni pregledniki morajo vzdrževati sodobno znanje in slediti novemu razvoju s stalnim izobraževanjem in strokovno literaturo. Uradni preglednik se mora, kjer koli je to mogoče, stalno udeleževati vsakoletnih izobraževanj.
7. Osebe, ki so že imenovane za uradne preglednike, morajo ustrezno poznati področja, navedena v odstavku 5. Če je potrebno, morajo to znanje pridobiti s stalnim izobraževanjem. V zvezi s tem mora pristojni organ ukreniti vse potrebno.
8. Vendar če uradni pregledniki opravljajo samo vzorčenje in analizo v zvezi s pregledi na trihinelozo, mora pristojni organ zagotoviti samo, da so deležni usposabljanja, ustreznega za te naloge.

ODDELEK IV: POSEBNE ZAHTEVE

POGLAVJE I: DOMAČE GOVEDO

A. GOVEDO, MLAJŠE OD ŠESTIH TEDNOV

Na trupih in drobovini goveda, mlajšega od šestih tednov, je treba opraviti naslednje postopke *post mortem* pregleda:

1. vizualni pregled glave in grla; zarez in pregled retrofaringealnih limfnih vozlov (*Lnn. retropharyngiales*); pregled gobca in golta; palpacija jezika; ► **M4** ————— ◀
2. vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč; zarez in pregled bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*). Sapnik in glavne veje bronhijev je treba po dolžini odpreti in pljuča je treba zarezati v njihovo posteriorno tretjino, pravokotno na njihovo glavno os; te zareze niso potrebne, če so pljuča izključena iz prehrane ljudi;
3. vizualni pregled osrčnika in srca, slednjega se zareže po dolgem, tako da se odprejo prekati in se prereže srčni pretin (septum);
4. vizualni pregled trebušne prepone;
5. vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); palpacija in, po potrebi, zarez v jetra in njihove limfne vozle;
6. vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*); palpacija in po potrebi zarez v gastrične in mezenterične limfne vozle;
7. vizualni pregled in po potrebi palpacija vranice;
8. vizualni pregled ledvic; zarez, če je potrebno, ledvic in renalnih limfnih vozlov (*Lnn. renales*);

▼ **B**

9. vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
10. vizualni pregled in palpacija predela okoli popka in sklepov. V primeru suma je treba v predel popka zarezati in sklepe odpreti. Pregledati je treba sinovialno tekočino.

B. GOVEDO, STAREJŠE OD ŠESTIH TEDNOV

Na trupih in drobovini goveda, starejšega od šestih tednov, je treba opraviti naslednje postopke *post mortem* pregleda:

1. vizualni pregled glave in grla; zarez in pregled submaksilarnih, retro-faringealnih in parotidnih limfnih vozlov (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares* in *parotidei*); pregled zunanjih žvekalk, v kateri je treba narediti dve zarezi vzporedno s spodnjo čeljustjo, ter notranjih žvekalk (notranjih pterigoidnih mišic), kateri je treba zarezati vzdolž ene ravni. Jezik mora biti toliko prost, da omogoča podroben vizualni pregled gobca ter golta in jezik sam je treba vizualno pregledati in narediti palpacijo; ► **M4** ————— ◀
2. pregled sapnika in požiralnika; vizualni pregled in palpacija pljuč; zarez in pregled bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales* in *mediastinales*). Sapnik in glavne veje bronhijev je treba po dolžini odpreti in pljuča je treba zarezati v njihovo posteriorno tretjino, pravokotno na njihovo glavno os; te zareze niso potrebne, če so pljuča izključena iz prehrane ljudi;
3. vizualni pregled osrčnika in srca, zadnjega se zারেže po dolgem, tako da se odprejo prekati in se prereže srčni pretin;
4. vizualni pregled trebušne prepone;
5. vizualni pregled in palpacija jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); zarez gastrične površine jeter in temelja kavdalne okrogline, da se pregleda žolčevod;
6. vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales* in *caudales*); palpacija in, po potrebi, zarez v gastrične in mezenterične limfne vozle;
7. vizualni pregled in, po potrebi, palpacija vranice;
8. vizualni pregled ledvic in zarez, če je potrebno, ledvic in renalnih limfnih vozlov (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
10. vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
11. vizualni pregled in, po potrebi, palpacija in zarez v vimena in njihove limfne vozle (*Lnn. supramammarii*); pri kravah mora biti vsaka polovica vimena odprta z dolgim, globokim rezom, ki sega do laktifernih sinusov (*sinus lactiferes*), in limfne vozle seskov je treba zarezati, razen če niso vimena izključena iz prehrane ljudi.

▼B**POGLAVJE II: DOMAČE OVCE IN KOZE**

Na trupih in drobovini ovac in koz je treba opraviti naslednje postopke *post mortem* pregleda:

1. vizualni pregled glave po odrtju in, če obstaja dvom, pregled grla, gobca, jezika in retrofaringealnih in parotidnih limfnih vozlov. Ne glede na predpise o zdravju živali ti pregledi niso nujni, če pristojni organ lahko jamči, da bo glava, vključno z jezikom in možgani, izključena iz prehrane ljudi;
2. vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč in bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*); v primeru suma je treba v te organe in limfne žleze zarezati in jih pregledati;
3. vizualni pregled osrčnika in srca; v primeru suma je treba v srce zarezati in ga pregledati;
4. vizualni pregled trebušne prepone;
5. vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); palpacija jeter in njihovih limfnih vozlov; zareza gastrične površine jeter, da se pregleda žolčevod;
6. vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*);
7. vizualni pregled in, po potrebi, palpacija vranice;
8. vizualni pregled ledvic; zareza, če je potrebno, ledvic in renalnih limfnih vozlov (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
10. vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
11. vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov;
12. vizualni pregled in palpacija predela okoli popka in sklepov mladih živali. V primeru suma je treba v predel popka zarezati in sklepe odpreti; pregledati je treba sinovialno tekočino.

POGLAVJE III: DOMAČI KOPITARJI

Na trupih in drobovini kopitarjev je treba opraviti naslednje postopke *post mortem* pregleda:

1. vizualni pregled glave in po sprostitvi jezika grla; palpacija in po potrebi zareza submaksilarnih, retrofaringealnih in parotidnih limfnih vozlov (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares in parotidei*). Jezik mora biti toliko prost, da omogoča podroben vizualni pregled gobca ter golta in jezik sam je treba vizualno pregledati in narediti palpacijo; ► **M4** ————— ◀
2. vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč; palpacija in po potrebi zareza v bronhialne in mediastinalne limfne vozle (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*). Sapnik in glavne veje bronhijev je treba po dolžini odpreti in pljuča je treba zarezati v njihovo posteriorno tretjino, pravokotno na njihovo glavno os; vendar te zareze niso potrebne, če so pljuča izključena iz prehrane ljudi;

▼B

3. vizualni pregled osrčnika in srca, zadnjega se zareže po dolgem, tako da se odprejo prekati in se prereže srčni pretin;
4. vizualni pregled trebušne prepone;
5. vizualni pregled, palpacija, in po potrebi, zarez v jetra ter hepatične in pankreatične limfne vozle (*Lnn. portales*);
6. vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*); po potrebi zarez v gastrične in mezenterične limfne vozle;
7. vizualni pregled in po potrebi palpacija vranice;
8. vizualni pregled in palpacija ledvic; zarez, če je potrebno, ledvic in renalnih limfnih vozlov (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
10. vizualni pregled spolnih organov žrebcev (razen penisa, če je že zavržen) ter kobil;
11. vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov (*Lnn. supramammarii*) in, če je potrebno, zarez v supramamarni limfne vozle;
12. vizualni pregled in palpacija predela okoli popka in sklepov mladih živali. V primeru suma je treba v predel popka zarezati in sklepe odpreti; pregledati je treba sinovialno tekočino;
13. vse bele ali sive konje je treba pregledati glede melanoze in melanomata s pregledom mišic in limfnih vozlov (*Lnn. subrhomboidei*) pleč pod hrustancem lopatice po sprostitvi pritrditve enega pleča. Razkriti je treba ledvice in jih pregledati z zarezo preko celotne ledvice.

POGLAVJE IV: DOMAČI PRAŠIČI**A. ANTE MORTEM PREGLED**

1. Pristojni organ lahko določi, da je treba prašiče, namenjene za zakol, pregledati *ante mortem* na gospodarstvu porekla. V tem primeru je zakol serije prašičev z gospodarstva lahko dovoljen, samo če:
 - (a) jih spremlja zdravstveno spričevalo, predpisano v poglavju X, del A;
 - in
 - (b) so izpolnjene zahteve odstavkov 2 do 5.
2. *Ante mortem* pregled na gospodarstvu porekla mora zajemati:
 - (a) preglede evidenc ali dokumentacije na gospodarstvu, vključno s podatki glede prehranjevalne verige;
 - (b) pregled prašičev, da se ugotovi, ali:
 - (i) imajo bolezen ali stanje, ki se lahko prenese na živali ali ljudi z obdelavo ali zaužitjem mesa in ki se obnašajo, posamezno ali skupno, na način, ki kaže, da bi se takšna bolezen lahko pojavila;
 - (ii) kažejo motnje splošnega vedenja ali znake bolezni, ki lahko naredi meso neustrezno za prehrano ljudi;

▼B

ali

(iii) so dokazi ali razlogi za sum, da mogoče vsebujejo kemične ostanke, ki presegajo ravni, določene v zakonodaji Skupnosti, ali ostanke prepovedanih snovi.

3. Uradni veterinar ali odobreni veterinar mora opraviti *ante mortem* pregled na gospodarstvu. Prašiče je treba poslati neposredno na zakol in se jih ne sme mešati z drugimi prašiči.

4. Pregled *ante mortem* v klavnici mora zajemati samo:

(a) nadzor identifikacije živali;

in

(b) pregled, da se ugotovi, ali so bili spoštovani predpisi o dobrem počutju živali in ali obstajajo kakršni koli znaki, ki bi lahko negativno vplivali na zdravje ljudi ali živali. Ta pregled lahko opravi uradni preglednik.

5. Če se prašičev ne zakolje v treh dneh od izdaje zdravstvenega spričevala iz odstavka 1(a):

(a) če prašiči z gospodarstva porekla niso bili prepeljani v klavnico, jih je treba ponovno pregledati in izdati novo zdravstveno spričevalo;

(b) če so prašiči že na poti ali v klavnici, je zakol dovoljen, potem ko je bil razlog za zamudo ocenjen, pod pogojem, da so prašiči nadalje pregledani *ante mortem*.

B. POST MORTEM PREGLED

1. Na trupih in drobovini prašičev, razen tistih iz odstavka 2, je treba opraviti naslednje postopke *post mortem* pregleda:

(a) vizualni pregled glave in grla; zareza in pregled submaksilarnih limfnih vozlov (*Lnn. mandibulares*); vizualni pregled gobca, gola in jezika;

(b) vizualni pregled pljuč, sapnika in požiralnika; palpacija pljuč in bronhialnih in mediastinalnih limfnih vozlov (*Lnn. bifurcationes, eparteriales in mediastinales*); sapnik in glavne veje bronhijev je treba po dolžini odpreti in pljuča je treba zarezati v njihovo posteriorno tretjino, pravokotno na njihovo glavno os; te zareze niso potrebne, če so pljuča izključena iz prehrane ljudi;

(c) vizualni pregled osrčnika in srca, zadnjega se zareže po dolgem, tako da se odprejo prekati in se prereže srčni pretin (septum);

(d) vizualni pregled trebušne prepone;

(e) vizualni pregled jeter ter hepatičnih in pankreatičnih limfnih vozlov (*Lnn. portales*); palpacija jeter in njihovih limfnih vozlov;

(f) vizualni pregled gastrointestinalnega trakta, mezenterija, gastričnih in mezenteričnih limfnih vozlov (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales in caudales*); palpacija in po potrebi zareza v gastrične in mezenterične limfne vozle;

▼B

- (g) vizualni pregled in po potrebi palpacija vranice;
 - (h) vizualni pregled ledvic; zarez, če je potrebno, ledvic in renalnih limfnih vozlov (*Lnn. renales*);
 - (i) vizualni pregled poprsnice in potrebušnice;
 - (j) vizualni pregled spolnih organov (razen penisa, če je že zavržen);
 - (k) vizualni pregled vimen in njihovih limfnih vozlov (*Lnn. supramamarii*); zarez supramamarnih limfnih vozlov pri svinjah;
 - (l) vizualni pregled in palpacija predela okoli popka in sklepov mladih živali; v primeru suma je treba v predel popka zarezati in sklepe odpreti.
2. Pristojni organ lahko na podlagi epidemioloških ali drugih podatkov z gospodarstva določi, da je treba prašiče pitance, nastanjene v nadzorovanih pogojih nastanitve v integriranem proizvodnem sistemu od odstavitve, v nekaterih ali vseh primerih iz odstavka 1 pregledati samo vizualno.

POGLAVJE V: PERUTNINA

A. ANTE MORTEM PREGLED

1. Pristojni organ lahko določi, da je treba perutnino, namenjeno za zakol, pregledati *ante mortem* na gospodarstvu porekla. V tem primeru je zakol jate perutnine z gospodarstva lahko dovoljen samo, če:
- (a) jo spremlja zdravstveno spričevalo, predpisano v poglavju X, del A;
- in
- (b) so izpolnjene zahteve odstavkov 2 do 5.
2. *Ante mortem* pregled na gospodarstvu porekla mora zajemati:
- (a) preglede evidenc ali dokumentacije na gospodarstvu, vključno s podatki glede prehranjevalne verige;
 - (b) pregled jate, da se ugotovi, ali perutnina:
 - (i) ima bolezen ali stanje, ki se lahko prenese na živali ali ljudi z obdelavo ali zaužitjem mesa in ki se obnaša na način, ki kaže, da bi se takšna bolezen lahko pojavila;
 - (ii) kaže motnje splošnega vedenja ali znake bolezni, ki lahko naredi meso neustrezno za prehrano ljudi;
- ali
- (iii) kaže, da mogoče vsebuje kemične ostanke, ki presegajo ravni, določene v zakonodaji Skupnosti, ali ostanke prepovedanih snovi.
3. Uradni veterinar ali odobreni veterinar mora opraviti *ante mortem* pregled na gospodarstvu.

▼B

4. *Ante mortem* pregled v klavnici mora zajemati samo:
 - (a) kontrolo identifikacije živali;
 - in
 - (b) pregled, da se ugotovi, ali so bili spoštovani predpisi o dobrem počutju živali in ali obstajajo kakršni koli znaki, ki bi lahko negativno vplivali na zdravje ljudi ali živali. Ta pregled lahko opravi uradni preglednik.
5. Če se perutnine ne zakolje v treh dneh od izdaje zdravstvenega spričevala iz odstavka 1(a):
 - (a) če perutnina z gospodarstva porekla ni bila prepeljana v klavnico, jo je treba ponovno pregledati in izdati novo zdravstveno spričevalo;
 - (b) če je perutnina že na poti ali v klavnici, je zakol dovoljen, potem ko je bil razlog za zamudo ocenjen, pod pogojem, da je perutnina ponovno pregledana.
6. Če se *ante mortem* pregled ne opravi na gospodarstvu, mora uradni veterinar opraviti pregled jate v klavnici.
7. Če perutnina kaže klinične znake bolezni, ne sme biti zaklana za prehrano ljudi. Vendar se zakol te perutnine na klavni liniji lahko opravi ob koncu običajnega postopka klanja, če so bili opravljeni varstveni ukrepi, da se izogne tveganju širjenja patogenih organizmov in se očisti in razkuži objekte in naprave po zakolu.
8. V primeru perutnine, rejene za proizvodnjo gosje paštete („foie gras“) in zapoznelo eviscerirane perutnine, zaklane na gospodarstvu porekla, je treba *ante mortem* pregled opraviti v skladu z odstavkoma 2 in 3. Spričevalo, ki se sklada z vzorcem, določenim v delu C, mora spremljati neeviscerirane trupe v klavnico ali razsekovalnico.

B. POST MORTEM PREGLED

1. Vso perutnino je treba pregledati *post mortem* v skladu z oddelkoma I in III. Poleg tega mora uradni veterinar osebno opraviti naslednje preglede:
 - (a) vsakodnevni pregled notranjih organov in telesnih votlin reprezentativnega vzorca perutnine;
 - (b) podroben pregled naključnega vzorca, od vsake serije perutnine istega porekla, perutninskih delov ali cele perutnine, deklarirane za neustrezno za prehrano ljudi po *post mortem* pregledu;
 - in
 - (c) vse nadaljnje preglede, ki so potrebni, kadar obstaja razlog za sum, da bi bilo meso zadevne perutnine lahko neustrezno za prehrano ljudi.
2. V primeru perutnine, rejene za proizvodnjo gosje paštete („foie gras“) in kasno eviscerirane perutnine, pridobljene na gospodarstvu porekla, mora *ante mortem* pregled vključevati pregled spričevala, ki spremlja trupe. Kadar se takšne trupe prepelje neposredno z gospodarstva v razsekovalnico, je treba opraviti *post mortem* pregled v razsekovalnici.

C. VZOREC ZDRAVSTVENEGA SPRIČEVALA

ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO

**za perutnino, namenjeno za proizvodnjo gosje paštete (foie gras) in kasno
eviscerirano perutnino, zaklano na gospodarstvu porekla**

Pristojna služba:

Št.:

1. Identifikacija neevisceriranih trupov

Vrsta:

Število:

2. Poreklo neevisceriranih trupov

Naslov gospodarstva:

3. Namembni kraj neevisceriranih trupov

Neeviscerirani trupi bodo prepeljani v naslednjo razsekovalnico:

.....

4. Izjava

Podpisani izjavljam, da:

— zgoraj opisani neeviscerirani trupi so od perutnine, ki je bila pregledana pred zakolom na zgoraj navedenem gospodarstvu ob (čas) dne (datum) in za katero je bilo ugotovljeno, da je zdrava,

— evidence in dokumentacija v zvezi s temi živalmi zadoščajo pravnim zahtevam in ne prepovedujejo zakola perutnine.

V dne.....

(Kraj)

(Datum)

Žig

.....
(Podpis uradnega ali odobrenega veterinarja)

▼B

POGLAVJE VI: FARMSKO GOJENI LAGOMORFI

Zahteve za perutnino se uporabljajo za farmsko gojene lagomorfe.

POGLAVJE VII: FARMSKO GOJENA DIVJAD

A. *Ante mortem* pregled

1. *Ante mortem* pregled se lahko opravi na gospodarstvu porekla, če so izpolnjene zahteve oddelka III Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004. V tem primeru mora uradni veterinar ali odobreni veterinar opraviti *ante mortem* pregled.
2. *Ante mortem* pregled na gospodarstvu mora vključevati preglede evidenc ali dokumentacije na gospodarstvu, vključno s podatki o prehranjevalni verigi.
3. Če se *ante mortem* pregled opravi ne več kot tri dni pred prispetjem živali v klavnico in so živali dostavljene v klavnico žive, mora *ante mortem* pregled v klavnici obsegati samo:
 - (a) kontrolo identifikacije živali;
 - in
 - (b) pregled, da se ugotovi, ali so bili spoštovani predpisi o dobrem počutju živali in ali obstajajo kakršni koli znaki, ki bi lahko negativno vplivali na zdravje ljudi ali živali.

▼M9

4. Spričevalo, ki je v skladu z vzorcem iz poglavja X, del A, spremlja žive živali, pregledane na gospodarstvu. Spričevalo, ki je v skladu z vzorcem iz poglavja X, del B, spremlja živali, pregledane in zaklane na gospodarstvu. Spričevalo, ki je v skladu z vzorcem iz poglavja X, del C, spremlja živali, pregledane in zaklane na gospodarstvu v skladu s točko 3a oddelka III Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.
5. Kadar pristojni organ odobri, da nosilec živilske dejavnosti potrjuje pravilni zakol in izkrvavitev živali, uradni ali odobreni veterinar izvede redni pregled o tem, kako oseba izvede zakol in izkrvavitev živali.

▼BB. *Post mortem* pregled

1. Ta pregled mora vključevati palpacijo in, po potrebi, zarez v tiste dele živali, ki so kakor koli spremenjeni ali so sumljivi iz kakršnih koli drugih razlogov.
2. Postopke *post mortem* pregleda, opisane za govedo in ovce, domače prašiče in perutnino, je treba uporabiti za ustrezne vrste farmsko gojene divjadi.
3. Če so bile živali zaklane na gospodarstvu, mora uradni veterinar na klavnici pregledati spričevalo, ki jih spremlja.

POGLAVJE VIII: UPLENJENA DIVJAD

A. *Post mortem* pregled

1. Divjad je treba pregledati, kakor hitro je mogoče po sprejemu v obrat za obdelavo divjadi.
2. Uradni veterinar mora upoštevati deklaracijo, ki jo je usposobljena oseba, vpletena v lov živali, predložila v skladu z Uredbo (ES) št. 853/2004.
3. V teku *post mortem* pregleda mora uradni veterinar opraviti:

▼B

(a) vizualni pregled trupa, njegovih votlin in po potrebi organov, s tem da:

(i) ugotovi vse anomalije, ki ne izhajajo iz postopka lova. V ta namen lahko diagnoza temelji na kakršnih koli podatkih, ki jih je usposobljena oseba predložila glede obnašanja živali pred usmrčitvijo;

(ii) preveri, da smrti niso povzročili drugi razlogi, kot je uplenitev.

Če ocene ni mogoče narediti samo na temelju vizualnega pregleda, je treba opraviti bolj obsežen pregled v laboratoriju;

(b) preiskavo organoleptičnih anomalij;

(c) palpacijo organov po potrebi;

(d) če obstajajo resni razlogi za sum na prisotnost ostankov ali kontaminantov, analizo z vzorčenjem ostankov, ki ne izhajajo iz postopka lova, vključno z okoljskimi kontaminanti. Če se na podlagi takšnih sumov opravi bolj obsežen pregled, mora veterinar s svojo oceno počakati, dokler takšna ocena divjadi, uplenjene v teku specifičnega lova, ali takšnih delov, sumljivih, da kažejo enake anomalije, ni zaključena;

(e) pregled na značilnosti, ki nakazujejo, da meso predstavlja tveganje za zdravje, ki vključujejo:

(i) nenormalno obnašanje ali motnje v splošnem stanju žive živali, o katerih je poročal lovec;

(ii) splošna prisotnost tumorjev ali tvorov, ki so prizadeli različne notranje organe ali mišice;

(iii) artritis, orhitis, patološke spremembe jeter ali vranice, vnetje mod ali predela okoli popka;

(iv) prisotnost tujkov, ki ne izhajajo iz postopka lova, v telesnih votlinah, želodcu ali črevesju ali v urinu, če sta trebušna prepona ali potrebušnica razbarvani (če so prisotni ustrezni notranji organi);

(v) prisotnost zajedavcev;

(vi) tvorjenje velikih količin plina v gastrointestinalnem traktu z razbarvanjem notranjih organov (če so ti notranji organi prisotni);

(vii) velike anomalije v barvi, čvrstosti ali vonju mišičnih tkiv ali organov;

(viii) zastarani odprti zlomi;

(ix) mršavost in/ali splošni ali lokalizirani edem;

(x) novejša adhezije trebušne prepone ali potrebušnice;

in

(xi) druge očitne obsežne spremembe, kot je gniloba.

4. Če uradni veterinar tako zahteva, je treba hrbtenico in glavo razklati po dolžini.

▼B

5. V primeru majhne divjadi, ki ni eviscerirana takoj po uplenitvi, mora uradni veterinar opraviti *post mortem* pregled na reprezentativnem vzorcu živali iz istega vira. Če pregled odkrije bolezen, ki se prenaša na človeka, ali katero koli od značilnosti, navedenih v odstavku 3(e), mora uradni veterinar opraviti več kot en pregled celotne serije, da ugotovi, ali jo je treba razglasiti za neprimerno za prehrano ljudi ali je treba pregledati vsak trup posebej.
6. V primeru dvoma lahko uradni veterinar naredi kakršne koli nadaljnje zarezne in preglede zadevnih delov živali, ki so potrebni, da se postavi končna diagnoza.

B. Odločitve po nadzoru

Poleg primerov, predvidenih v poglavju V oddelka II, je treba meso, ki ima v teku *post mortem* pregleda katero koli od lastnosti, navedenih v odstavku 3(e) dela A, deklarirati za neustrezno za prehrano ljudi.

POGLAVJE IX: SPECIFIČNA TVEGANJA**A. Transmisivna spongiformna encefalopatija**

Uradni nadzor, izvajen v zvezi s TSE, mora upoštevati zahteve Uredbe (ES) št. 999/2001 in druge zadevne zakonodaje Skupnosti.

B. Cisticerkoza

1. *Post mortem* pregled postopek, opisan v poglavjih I in IV, so minimalne zahteve za pregled na cisticerkozo pri govedu, starejšem od šestih tednov, in pri prašičih. Poleg tega se lahko uporabijo specifični serološki testi. V primeru goveda, starejšega od šestih tednov, zarez v žvekalke pri pregledu *post mortem* ni obvezna, če se uporabi specifičen serološki test. Isto velja, če je bilo govedo, starejše od šestih tednov, vzgojeno na posestvu, ki je uradno prosto cisticerkoze.
2. Meso, okuženo z ikrami, je treba razglasiti za neustrezno za prehrano ljudi. Vendar če žival ni generalizirano invadirana z ikrami, se dele, ki niso invadirani, lahko deklarira za ustrezne za prehrano ljudi, potem ko so bili obdelani z mrazom.

C. Trihineloz

1. Trupe prašičev (domačih, divjih farmsko gojenih in divjih), kopitarjev in drugih vrst, dovzetnih za trihinelozo, je treba pregledati na trihinelozo v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti, razen če ta zakonodaja ne predpisuje drugače.
2. Meso živali, okuženih s trihinelo, je treba razglasiti za neustrezno za prehrano ljudi.

D. Smrkavost

1. Po potrebi se kopitarje pregleda na smrkavost. Preiskava za ugotovitev smrkavosti kopitarjev mora vključevati skrben pregled mukoznih membran sapnika, grla, nosnih votlin, sinusov in njihovih vej po prepolnitvi glave vzdolž medialne ravnine in eksciziji nosnega septuma.
2. Meso konjev, pri katerih je bila diagnosticirana smrkavost, je treba razglasiti za neustrezno za prehrano ljudi.

▼B**E. Tuberkuloza**

1. Če so živali reagirale pozitivno ali neprepričevalno na tuberkulin ali pa obstajajo drugi razlogi za sum na okužbo, jih je treba zaklati ločeno od drugih živali, ob sprejetju varstvenih ukrepov, da bi se izognili okužbi drugih trupov, klavne linije in osebja, prisotnega v klavnici.
2. Vse meso od živali, pri katerih je *post mortem* pregled odkril lokalizirane tuberkulozne lezije v številnih organih ali številnih področjih trupa, mora biti deklarirano za neustrezno za prehrano ljudi. Če pa so bile tuberkulozne lezije ugotovljene v limfnih vozlih samo enega organa ali dela trupa, je treba za neustreznega za prehrano ljudi deklarirati samo prizadeti organ ali del trupa ter z njim povezane limfne vozle.

F. Bruceloza

1. Če so živali reagirale pozitivno ali neprepričevalno na test bruceloze ali pa obstajajo drugi razlogi za sum na okužbo, jih je treba zaklati ločeno od drugih živali, ob sprejetju varstvenih ukrepov, da bi se izognili okužbi drugih trupov, klavne linije in osebja, prisotnega v klavnici.
2. Meso živali, pri katerih je *post mortem* pregled odkril lezije, ki kažejo na akutno okužbo z brucelozo, je treba razglasiti za neustrezno za prehrano ljudi. V primeru živali, ki reagirajo pozitivno ali neprepričljivo na test bruceloze, je treba vime, genitalni trakt in kri deklarirati za neustrezno za prehrano ljudi, tudi če niso bile odkrite nobene takšne lezije.

POGLAVJE X: VZOREC ZDRAVSTVENEGA SPRIČEVALA

A. VZOREC ZDRAVSTVENEGA SPRIČEVALA ZA ŽIVE ŽIVALI

ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO

za žive živali, prepeljane z gospodarstva v klavnico

Pristojna služba:

Št.:

1. Identifikacija živali

Vrsta:

Število živali:

Označba identifikacije:

2. Poreklo živali

Naslov gospodarstva porekla:

Identifikacija hleva (*):

3. Namembni kraj živali

Živali bodo prepeljane v naslednjo klavnico:

z naslednjimi prevoznimi sredstvi:

4. Drugi zadevni podatki

.....

5. Izjava

Podpisani izjavljam, da:

— so bile zgoraj opisane živali pregledane pred zakolom na zgoraj navedenem gospodarstvu ob (čas)
dne (datum) in je bilo ugotovljeno, da so zdrave,

— evidence in dokumentacija v zvezi s temi živalmi zadoščajo pravnim zahtevam in ne prepovedujejo zakola živali.

V dne

(Kraj)

(Datum)

Žig

.....
(Podpis uradnega ali odobrenega veterinarja)

(*) Neobvezno.

**B. VZOREC ZDRAVSTVENEGA SPRIČEVALA ZA ŽIVALI, ZAKLANE
NA GOSPODARSTVU**

ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO

za živali, zaklane na gospodarstvu

Pristojna služba:

Št.:

1. Identifikacija živali

Vrsta:

Število živali:

Označba identifikacije:

2. Poreklo živali

Naslov gospodarstva porekla:

Identifikacija hleva (*)

3. Namembni kraj živali

Živali bodo prepeljane v naslednjo klavnico:

z naslednjimi prevoznimi sredstvi:

4. Drugi zadevni podatki

.....

5. Izjava

Podpisani izjavljam, da:

— so bile zgoraj opisane živali pregledane pred zakolom na zgoraj navedenem gospodarstvu ob (čas)
dne (datum) in je bilo ugotovljeno, da so zdrave,

— zaklane so bile na gospodarstvu ob (čas) dne (datum) ter zakol in izkrvavitev sta bila
pravilno izvršena,

— evidence in dokumentacija v zvezi s temi živalmi so ustrezale pravnim zahtevam in niso prepovedovale zakola
živali.

V dne
(Kraj) (Datum)

Žig

.....
(Podpis uradnega ali odobrenega veterinarja)

(*)Neobvezno.

▼ **M9**

- C. VZOREC ZADRAVSTVENEGA SPRIČEVALA ZA FARMSKO GOJENO DIVJAD, ZAKLANO NA GOSPODARSTVU v skladu s točko 3a oddelka III Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.

ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO

za farmsko gojeno divjad, zaklano na gospodarstvu v skladu s točko 3a oddelka III Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004

Pristojna služba:

Št.:

1. Identifikacija živali

Vrsta:

Število živali:

Označba identifikacije:

2. Poreklo živali

Naslov gospodarstva porekla:

Identifikacija hleva (*):

3. Namembni kraj živali

Živali bodo prepeljane v naslednjo klavnico:

.....

z naslednjimi prevoznimi sredstvi:

4. Drugi zadevni podatki

.....

5. Izjava

Podpisani izjavljam, da:

— so bile zgoraj opisane živali pregledane pred zakolom na zgoraj navedenem gospodarstvu ob
(čas) dne (datum) in je bilo ugotovljeno, da so zdrave,

— evidence in dokumentacija v zvezi s temi živalmi so ustrezale pravnim zahtevam in niso prepovedovale zakola živali.

V: ,
(Kraj)

dne:
(datum)

Žig

.....
(Podpis uradnega ali odobrenega veterinarja)

(*) Neobvezno.

▼B

PRILOGA II
ŽIVE ŠKOLJKE

POGLAVJE I: PODROČJE UPORABE

Ta priloga se uporablja za žive školjke in, po analogiji, za žive iglokožce, žive plaščarje in žive morske polže.

POGLAVJE II: URADNI NADZOR V ZVEZI Z ŽIVIMI ŠKOLJKAMI IZ KLASIFICIRANIH PROIZVODNIH OBMOČIJ**A. KLASIFICIRANJE PROIZVODNIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ PONOVNE NASADITVE**

1. Pristojni organ mora določiti lokacijo in meje proizvodnih območij in območij ponovne nasaditve, ki jih klasificira. Po potrebi to lahko stori v sodelovanju z nosilcem živilske dejavnosti.
2. Pristojni organ mora klasificirati proizvodno območje, iz katerega dovoli nabiranje živih školjk, kot eno od treh kategorij, glede na stopnjo fekalne onesnaženosti. Po potrebi to lahko stori v sodelovanju z nosilcem živilske dejavnosti.
3. Pristojni organ lahko klasificira za območja razreda A območja, iz katerih se smejo nabirati školjke za neposredno prehrano ljudi. Žive školjke, nabrane v teh območjih, morajo izpolnjevati zdravstvene standarde za žive školjke, predpisane v poglavju V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004.

▼M6

4. Pristojni organ lahko med območja razreda B uvrsti območja, na katerih se lahko nabirajo žive školjke, vendar se lahko dajo v promet za prehrano ljudi šele po obdelavi v centru za prečiščevanje ali po ponovni nasaditvi, ko izpolnjujejo zdravstvene standarde iz odstavka 3. Žive školjke s teh območij v 90 % vzorcev ne smejo presegati 4 600*E. coli* na 100 g mesa in tekočine. V preostalih 10 % vzorcev žive školjke ne smejo presegati 46 000*E. coli* na 100 g mesa in tekočine.

Referenčna metoda za to analizo je preskus MPN s petimi epruvetami in trojnim redčenjem, opredeljen v standardu ISO 16649-3. Alternativne metode se lahko uporabljajo, če so potrjene glede na to referenčno metodo v skladu z merili v EN/ISO 16140.

▼M2

5. Pristojni organ lahko med območja razreda C uvrsti območja, na katerih se lahko nabirajo žive školjke, vendar se lahko dajo v promet šele po ponovni nasaditvi za dolgo obdobje, tako da izpolnjujejo zdravstvene standarde iz odstavka 3. Žive školjke s teh območij ne smejo presegati 46 000*E. coli* na 100 g mesa in tekočine. Referenčna metoda za to analizo je preskus MPN s petimi epruvetami in trojnim redčenjem, opredeljen v standardu ISO 16649-3. Alternativne metode se lahko uporabljajo, če so potrjene glede na to referenčno metodo v skladu z merili v EN/ISO 16140.

▼B

6. Če se pristojni organ odloči, da načeloma klasificira proizvodno območje ali območje ponovne nasaditve, mora:

▼ B

- (a) narediti popis virov onesnaženja človeškega ali živalskega izvora, ki bodo verjetno vir kontaminacije proizvodnega območja;
 - (b) pregledati količine organskih onesnaževalcev, sproščenih v različnih letnih obdobjih, glede na sezonska nihanja človeških in živalskih onesnaževalcev v območju ulova, odčitke padavin, čiščenje odpadnih voda itd.;
 - (c) opredeliti parametre cirkulacije onesnaževalcev s pomočjo vzorcev tokov, batimetrije in ciklusa plimovanja v proizvodnem območju;
- in
- (d) določiti program vzorčenja školjk v proizvodnem območju, ki temelji na pregledu ugotovljenih podatkov ter številu vzorcev, geografski razporeditvi odvzemnih mest in pogostnosti vzorčenja, ki mora zagotavljati, da so rezultati analize čimbolj reprezentativni za zadevno območje.

B. SPREMLJANJE KLASIFICIRANIH OBMOČIJ PONOVNE NASADITVE IN PROIZVODNIH OBMOČIJ

1. Klasificirana območja ponovne nasaditve in proizvodna območja je treba občasno spremljati, da se preveri:
 - (a) da ni napačne prakse glede porekla, izvora in namembnega kraja živih školjk;
 - (b) mikrobiološka kvaliteta živih školjk v zvezi s proizvodnimi območji in območji ponovne nasaditve;
 - (c) prisotnost planktona, ki proizvaja toksine, v proizvodnih vodah in vodah ponovne nasaditve ter biotoksine v živih školjkah;

in

 - (d) prisotnost kemijskih onesnaževalcev v živih školjkah.
2. Za izvajanje odstavka 1(b), (c) in (d) je treba narediti načrte vzorčenja, tako da se predvidi redno preverjanje ali za vsak primer posebej, če so obdobja pobiranja neredna. Geografska razporeditev odvzemnih mest in pogostnost vzorčenja morata zagotavljati, da so rezultati analize za zadevno območje čimbolj reprezentativni.
3. Načrti vzorčenja za preverjanje mikrobiološke kvalitete živih školjk mora še zlasti upoštevati:
 - (a) verjetna nihanja fekalne kontaminacije;

in

 - (b) parametre iz odstavka 6 dela A.
4. Načrti vzorčenja za preverjanje prisotnosti planktona, ki proizvaja toksin, v proizvodnih vodah in vodah ponovne nasaditve ter biotoksinov v živih školjkah morajo še zlasti upoštevati možna nihanja v prisotnosti planktona, ki vsebuje morske biotoksine. Vzorčenje mora obsegati:
 - (a) periodično vzorčenje, da se zazna spremembe v sestavi planktona, ki vsebuje toksine in njihovo geografsko razporeditev. Rezultatoma, ki nakazujejo akumuliranje toksinov v mesu školjk, mora slediti intenzivno vzorčenje;
 - (b) periodični testi toksičnosti z uporabo tistih školjk iz prizadetih območij, ki so najbolj dovzetne za kontaminacijo.

▼B

5. Pogostnost vzorčenja za analizo toksinov v školjkah mora biti praviloma vsakotedenska v času obdobj, v katerih je dovoljeno nabiranje. Ta pogostnost se lahko zmanjša v specifičnih območjih ali za specifične vrste školjk, če ocena tveganja glede pojava toksinov ali fitoplanktona nakazuje zelo nizko tveganje toksičnih epizod. Povečati ga je treba, če takšna ocena nakazuje, da vsakotedensko vzorčenje ne bi zadoščalo. Oceno tveganja je treba redno pregledovati, da se oceni toksine, ki se pojavljajo v živih školjkah iz teh območij.
6. Če je na voljo vedenje o stopnjah akumulacije toksinov za skupino vrst, ki so gojene v istem območju, se vrsto z najvišjo stopnjo lahko uporabi kot indikatorsko vrsto. To bo omogočilo izkoriščanje vseh vrst v skupini, če so ravni toksinov v indikatorski vrsti pod zakonsko določenimi mejami. Če so ravni toksinov v indikatorski vrsti nad zakonsko določenimi mejami, se nabiranje drugih vrst dovoli samo, če nadaljnje analize drugih vrst pokažejo, da so ravni toksinov pod mejami.
7. Glede spremljanja planktona morajo biti vzorci reprezentativni za vodni stolpec in nuditi podatke o prisotnosti toksinskih vrst kot tudi o trendih populacije. Če se zazna kakršne koli spremembe v toksičnih populacijah, ki bi lahko vodile do zaznanja akumulacije toksinov, je treba povečati pogostnost vzorčenja školjk ali uvesti previdnostno zaprtje območij, dokler se ne dobi rezultatov analize toksinov.
8. Načrti vzorčenja za preverjanje prisotnosti kemijskih kontaminantov morajo omogočati zaznanje kakršne koli prekoračitve ravni, določenih v Uredbi Komisije (ES) št. 466/2001 ⁽¹⁾.

C. ODLOČITVE PO SPREMLJANJU

1. Če rezultati vzorčenja pokažejo, da so zdravstveni standardi za školjke prekoračeni ali da bi mogoče drugače predstavljali tveganje za zdravje ljudi, mora pristojni organ zapreti zadevno proizvodno območje, tako da prepreči nabiranje živih školjk. Vendar lahko pristojni organ preklasificira proizvodno območje v razred B ali C, če izpolnjuje zadevna merila, določena v delu A, in ne predstavlja tveganja za zdravje ljudi.
2. Pristojni organ lahko ponovno odpre zaprto proizvodno območje, samo če so zdravstveni standardi ponovno v skladu z zakonodajo Skupnosti. Če pristojni organ zapre proizvodnjo zaradi planktona ali prekoračenih ravni toksinov v školjkah, sta potrebna vsaj dva zaporedna rezultata pod zakonsko določeno mejo, najmanj 48 ur narazen, da se jo ponovno odpre. Pristojni organ lahko pri sprejemanju te odločitve upošteva podatke o trendih fitoplanktona. Če obstajajo robustni podatki o dinamiki toksičnosti v danem območju in pod pogojem, da so na voljo novi podatki o trendih upadanja toksičnosti, se pristojni organ lahko odloči, da ponovno odpre območje z rezultati, pridobljenimi od enega samega vzorčenja, ki so pod zakonsko določeno mejo.

D. DODATNE ZAHTEVE ZA SPREMLJANJE

1. Pristojni organ mora spremljati proizvodna območja, iz katerih je prepovedal nabiranje školjk ali je za nabiranje školjk določil posebne pogoje, da zagotovi, da se proizvodov, škodljivih za zdravje ljudi, ne daje na trg.

⁽¹⁾ UL L 77, 16.3.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 655/2004 (UL L 104, 8.4.2004, str. 48).

▼B

2. Poleg spremljanja con ponovne nasaditve in proizvodnih con, navedenih v odstavku 1 dela B, je treba vzpostaviti sistem nadzora, ki vključuje laboratorijske teste za preverjanje izpolnjevanja zahtev nosilca živilske dejavnosti glede končnega proizvoda v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije. Ta nadzorni sistem mora zlasti preverjati, da ravni morskih biotoksinov in kontaminantov ne presegajo varnostnih meja ter da mikrobiološka kakovost školjk ne predstavlja nevarnosti za zdravje ljudi.

E. EVIDENTIRANJE IN IZMENJAVA INFORMACIJ

Pristojni organ mora:

- (a) uvesti in posodabljati seznam odobrenih proizvodnih območij in območij za ponovno nasaditev, s podrobnostmi njihove lokacije in meja, prav tako razreda, v katerega je območje klasificirano, iz katerega se školjke lahko vzamejo v skladu z zahtevami te priloge. Ta seznam je treba sporočiti zainteresiranim strankam, na katere ta priloga vpliva, kot so proizvajalci, nabiralci in upravljavci centrov za prečiščevanje ter odpremnih centrov;
 - (b) takoj obvestiti zainteresirane stranke, na katere ta priloga vpliva, kot so proizvajalci, nabiralci in upravljavci centrov za prečiščevanje in centrov za opremo, o kakršnih koli spremembah lokacije, meja ali razreda proizvodnega območja, ali o njegovem zaprtju, ne glede na to, ali je začasno ali dokončno;
- in
- (c) takoj ukrepati, kadar v tej prilogi opisani nadzor pokaže, da je proizvodno območje treba zapreti ali preklasificirati ali da se ga lahko ponovno odpre.

F. LASTNI PREGLEDI NOSILCEV ŽIVILSKE DEJAVNOSTI

Za odločitve glede klasifikacije, odprtja ali zaprtja proizvodnega območja lahko pristojni organ upošteva rezultate kontrol, ki so jih opravili nosilci živilske dejavnosti ali organizacije, ki zastopajo nosilce živilske dejavnosti. V tem primeru mora pristojni organ imeti imenovani laboratorij, ki izvaja analizo, ter, če je to potrebno, morata biti vzorčenje in analiza opravljena v skladu s protokolom, glede katerega so se dogovorili pristojni organ in izvajalci živilske dejavnosti ali zadevna organizacija.

▼M8**POGLAVJE III: POSEBNE ZAHTEVE ZA PEKTINIDE IN ŽIVE MORSKE POLŽE, KI NISO PRECEJEVALCI, NABRANE IZVEN KLASIFICIRANIH PROIZVODNIH OBMOČIJ**

Uradni nadzor pektinidov in živih morskih polžev, ki niso precejevalci, nabranih izven klasificiranih proizvodnih območij, je treba opraviti na avkcijah rib, v odpremnih centrih in predelovalnih obratih.

S takšnim uradnim nadzorom je treba preveriti skladnost z zdravstvenimi standardi za žive školjke iz poglavja V oddelka VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in skladnost z drugimi zahtevami iz poglavja IX oddelka VII Priloge III k navedeni uredbi.

PRILOGA III

RIBIŠKI PROIZVODI

POGLAVJE I: URADNI NADZOR PROIZVODNJE IN DAJANJA NA TRG

1. Uradni nadzor glede proizvodnje in dajanja na trg ribiških proizvodov mora vključevati zlasti:
 - (a) redni pregled higienskih pogojev iztovarjanja in prve prodaje;
 - (b) v rednih časovnih razmakih preglede plovil in obratov na kopnem, vključno z avkcijami rib in trgovcev na debelo, da se pregleda zlasti:
 - (i) po potrebi, če so pogoji za odobritev še izpolnjeni;
 - (ii) ali se pravilno ravna z ribiškimi proizvodi;
 - (iii) spoštovanje higienskih in temperaturnih zahtev;

in

 - (iv) čistočo obratov, vključno plovil, in njihovih objektov in naprav ter opreme in higieno osebja;

in

 - (c) preglede pogojev skladiščenja in transporta.
2. Vendar, v skladu z odstavkom 3, uradni nadzor plovil:
 - (a) se lahko opravi, ko se plovila ustavijo v pristanišču države članice;
 - (b) zadeva vsa plovila, ki iztovarjajo ribiške proizvode v Skupnosti, ne glede na zastavo;

in

- (c) se lahko po potrebi, če opravlja uradni nadzor pristojni organ države članice zastave, pod katero plovilo pluje, opravi, medtem ko je plovilo na morju ali je v pristanišču druge države članice ali v tretji državi.
3. (a) V primeru inšpekcije tovarne ali zamrzovalnega plovila, ki pluje pod zastavo države članice, opravljene z vidika odobritve plovila, mora pristojni organ države članice, pod katero plovilo pluje, opraviti inšpekcije na takšen način, da so v skladu z zahtevami člena 3, zlasti z roki iz člena 3(2). Po potrebi lahko pristojni organ opravi inšpekcijo plovila, medtem ko je ta na morju ali ko je v pristanišču druge države članice ali v tretji državi.
- (b) Ko je pristojni organ države članice, pod zastavo katere plovilo pluje, podelil plovilu pogojno odobritev v skladu s členom 3, lahko ta pristojni organ pooblasti pristojni organ:
 - (i) druge države članice;

ali

- (ii) tretje države, ki se nahaja na seznamu tretjih držav, iz katerih so dovoljeni uvozi ribiških proizvodov in ki je sestavljen v skladu s členom 11, da opravi nadaljnjo inšpekcijo z vidika podelitve dokončnega dovoljenja ali da podaljša pogojno odobritev v skladu s členom 3(1)(b) ali da obdrži preverjanje odobritve v skladu s členom 3(4). Po potrebi lahko pristojni organ opravi inšpekcijo plovila, medtem ko je ta na morju ali ko je v pristanišču druge države članice ali v tretji državi.

▼B

4. Če pristojni organ države članice pooblasti pristojni organ druge države članice ali tretje države za opravljanje inšpekcij v njenem imenu v skladu z odstavkom 3, se morata oba pristojna organa dogovoriti glede pogojev, ki urejajo takšne inšpekcije. Ti pogoji morajo zlasti zagotavljati, da pristojni organ države članice, pod katere zastavo plovilo pluje, prejema rezultate inšpekcij in brez zamude pri kakršnem koli sumu kršitev, tako da lahko takoj sprejme potrebne ukrepe.

POGLAVJE II: URADNI NADZOR RIBIŠKIH PROIZVODOV

Uradni nadzor ribiških proizvodov mora vključevati najmanj naslednje elemente.

A. ORGANOLEPTIČNI PREGLEDI

Naključne organoleptične preglede je treba izvajati v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije. Eden od ciljev teh pregledov je preverjanje skladnosti z merili svežosti, določenimi v skladu z zakonodajo Skupnosti. To zlasti vključuje preverjanje, v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, da ribiški proizvodi vsaj presegajo temeljna merila svežosti, določena v skladu z zakonodajo Skupnosti.

B. INDIKATORJI SVEŽOSTI

Če organoleptični pregled odkrije kakršne koli dvome glede svežosti ribiških proizvodov, se lahko vzame vzorce in se jih laboratorijsko pregleda, da se določi ravni skupnega hlapnega bazičnega dušika (TVB-N) in trimetilamin dušika (TMA-N).

Pristojni organ izdajatelj mora uporabljati merila, določena v skladu z zakonodajo Skupnosti.

Če organoleptični pregled daje razlog za sum na prisotnost drugih pogojev, ki bi lahko vplivali na zdravje ljudi, je treba vzeti ustrezne vzorce za namene preverjanja.

C. HISTAMIN

Naključno testiranje na histamin je treba opraviti za preverjanje skladnosti z dovoljenimi limiti, določenimi v skladu z zakonodajo Skupnosti.

D. OSTANKI IN KONTAMINANTI

Treba je vzpostaviti programe spremljanja, da se nadzoruje ravni ostankov in kontaminantov v skladu z zakonodajo Skupnosti.

E. MIKROBIOLOŠKI PREGLEDI

Po potrebi je treba izvajati mikrobiološke preglede v skladu z zadevnimi predpisi in merili, določenimi v skladu z zakonodajo Skupnosti.

F. PARAZITI

Treba je opraviti naključno testiranje, da se preveri skladnost z zakonodajo Skupnosti glede parazitov.

▼M6**G. STRUPENI RIBIŠKI PROIZVODI**

Treba je opraviti preglede, s katerimi se zagotovi, da:

1. se na trg ne dajo ribiški proizvodi iz strupenih rib naslednjih družin: *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae* in *Canthigasteridae*.

▼ M6

2. se sveži, pripravljeni, zamrznjeni in predelani ribiški proizvodi, ki pripadajo družini *Gempylidae*, zlasti *Ruvettus pretiosus* in *Lepidocybium flavobrunneum*, lahko dajo na trg samo v embalirani/pakirani obliki in morajo biti ustrezno označeni, da so potrošniki seznanjeni z informacijami o pripravi/kuhanju in o tveganju v zvezi s prisotnostjo snovi s škodljivimi želodčno-črevesnimi učinki. Na etiketi splošno ime spremlja tudi znanstveno poimenovanje ribiških proizvodov.
3. se na trg ne dajo ribiški proizvodi, ki vsebujejo biotoksine, kot so *Ciguatera* ali drugi toksini, nevarni za zdravje ljudi. Vendar se ribiški proizvodi, dobljeni iz živih školjk, iglokožcev, plaščarjev in morskih polžev, lahko dajo na trg, če so bili proizvedeni v skladu z oddelkom VII Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 in s standardi iz poglavja V točke 2 navedenega oddelka.

▼ B**POGLAVJE III: ODLOČITVE PO PREGLEDU**

Ribiške proizvode je treba deklarirati za neustrezne za prehrano ljudi, če:

1. organoleptični, kemijski, fizični ali mikrobiološki pregledi ali pregledi na parazite pokažejo, da niso v skladu z zadevno zakonodajo Skupnosti;
2. v svojih užitnih delih vsebujejo kontaminante ali ostanke, ki presegajo meje, določene v zakonodaji Skupnosti, ali so na ravni, na kateri bi izračunani vnos presegel dnevni ali tedenski vnos, sprejemljiv za ljudi;
3. izhajajo iz:
 - (i) strupenih rib;
 - (ii) ribiških proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev iz dela G, točka 2, poglavja II glede biotoksinov;
 - ali
 - (iii) školjk, iglokožcev, plaščarjev ali morskih polžev, ki vsebujejo biotoksine v skupnih količinah, ki presegajo meje iz Uredbe (ES) št. 853/2004;
 - ali
4. je pristojni organ mnenja, da lahko predstavljajo tveganje za zdravje ljudi ali živali, ali iz kakršnega koli drugega razloga niso primerni za prehrano ljudi.

▼ **M4***PRILOGA IV***SUROVO MLEKO, KOLOSTRUM, MLEČNI PROIZVODI IN PROIZVODI IZ KOLOSTRUMA****POGLAVJE I: NADZOR GOSPODARSTEV ZA PROIZVODNJO MLEKA IN KOLOSTRUMA**

1. Na živalih na gospodarstvih za proizvodnjo mleka in kolostruma se mora izvajati uradni nadzor, da se preveri, ali se izpolnjujejo zahteve glede proizvodnje surovega mleka in kolostruma, zlasti zdravstveni status živali in uporaba veterinarskih zdravil.

Ta nadzor je treba izvajati ob priložnostih veterinarskih pregledov, opravljenih v skladu s predpisi Skupnosti glede javnega zdravja ali zdravja živali, in ga lahko opravlja odobreni veterinar.

2. Če obstajajo razlogi za sum, da zahteve glede zdravja živali niso izpolnjene, je treba preveriti splošni zdravstveni status živali.
3. Obrati za proizvodnjo mleka morajo biti uradno nadzorovani, da se preverja, ali se izpolnjujejo zahteve glede higiene. Ta uradni nadzor lahko vključuje inšpekcije in/ali spremljanje nadzora, ki ga izvajajo strokovne organizacije. Če se pokaže, da je higiena neustrezna, mora pristojni organ preveriti, ali so sprejeti primerni ukrepi za izboljšanje stanja.

POGLAVJE II: NADZOR SUROVEGA MLEKA IN KOLOSTRUMA PRI ZBIRANJU

1. V primeru surovega mleka in kolostruma mora pristojni organ spremljati preglede, izvajane v skladu z delom III poglavja I oddelka IX Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004:
2. Če nosilec živilske dejavnosti ni popravil stanja v treh mesecih od prvega uradnega obvestila pristojnemu organu o neskladnosti z merili v zvezi s številom kolonij na gojišču in številom somatskih celic, je treba dostavo surovega mleka in kolostruma iz proizvodnega obrata začasno ustaviti, ali – v skladu s posebnim dovoljenjem ali splošnimi navodili pristojnega organa – izpolniti zahteve glede njune obdelave in uporabe, ki sta potrebni za zaščito javnega zdravja. Ta začasna ustavitev ali te zahteve morajo ostati, dokler nosilec živilske dejavnosti ne dokaže, da surovo mleko in kolostrum ponovno ustrezata merilom.

*PRILOGA V***OBRATI, ZA KATERE NE VELJAJO ZAHTEVE GLEDE UVRSTITVE
NA SEZNAM IZ ČLENA 12(1)**

Na seznam, sestavljen in posodabljan v skladu s členom 12(4), ni potrebno uvrstiti naslednjih obratov tretjih držav:

1. obrati, ki obdelujejo proizvode živalskega izvora, za katere Priloga III k Uredbi (ES) št. 853/2004 ne določa zahtev;
2. obrati, ki opravljajo samo primarno proizvodnjo;
3. obrati, ki opravljajo samo prevoze;
4. obrati, ki samo skladiščijo proizvode živalskega izvora, ki ne potrebujejo pogojev nadzorovane temperature skladiščenja.

▼B*PRILOGA VI***ZAHTEV ZA SPRIČEVALA, KI SPREMLJAJO UVOZ**

1. Predstavnik pristojnega organa tretje države odpreme, ki izdaja spričevalo, ki spremlja pošiljko proizvodov živalskega izvora, namenjeno v Skupnost, mora podpisati spričevalo in poskrbeti, da ima uradni žig. Ta zahteva velja za vsako stran, če ima spričevalo strani. V primeru plovil za predelavo lahko pristojni organ pooblasti kapitana ali kakega drugega ladijskega častnika, da podpiše spričevalo.

▼M4

2. Spričevala morajo biti napisana vsaj v uradnem jeziku ali uradnih jezikih namembne države članice in tiste države članice, v kateri se opravi mejna veterinarska kontrola, ali jim mora biti priložen overjen prevod v ta jezik ali te jezike. Vendar pa se država članica lahko strinja, da uporablja enega od uradnih jezikov Skupnosti, ki ni njen uradni jezik.

▼B

3. Pri vstopu v Skupnost mora pošiljko spremljati izvirna verzija spričevala.
4. Spričevala morajo biti sestavljena iz:
 - (a) enega samega lista papirja;
 - ali
 - (b) dveh ali več strani, ki so del enega in nedeljivega lista papirja;
 - ali
 - (c) zaporedja strani, ki so oštevilčene tako, da se vidi, da je določena stran del končnega števila zaporedja (npr.: „stran 2 od štirih strani“).
5. Spričevala morajo imeti edinstveno identifikacijsko številko. Če ima spričevalo več strani, mora biti ta številka navedena na vsaki strani.
6. Spričevalo mora biti izdano, preden pošiljka, na katero se nanaša, odide izpod nadzora pristojnega organa tretje države odpreme.